

Årsrapport 2020

Fagforeninger skærmede
mod corona-krisen

Indhold

Forord.....	3
Her arbejder 3F International	4
Det Globale Arbejdsmarked.....	6
De vigtigste program-resultater.....	8
Asien	10
Sydlig Afrika.....	14
Latinamerika	18
Mellemøsten, Nordafrika og Tyrkiet	22
Central-og Østeuropa	26
Arbejdstagerrettigheder og indflydelse på dansk udviklingspolitik.....	30
Økonomiske nøgletal	31
Organisation	32
3F's aktive bagland	34
Forkortelser	35

Udgivet af 3F International, August 2021
Ansvarlig redaktør: Jesper Nielsen: jesper.nielsen@3f.dk
Layout: Flemming Gaarn, 3F's Kommunikationsafdeling
Oplag: 150

Følg os på Facebook: 3F International
Læs mere på <https://tema.3f.dk/international>

Forsidefoto: SINTRAINAGRO

Motiv: På bananplantagerne i Colombia har 3F's søsterorganisation landarbejderforeningen SINTRAINAGRO brugt social dialog til bl.a. at sikre afskærmning og værnemidler til arbejderne.

Mens vi alle sammen har måttet lukke os inde i små bobler og øvet os i at være sammen på skærmen, har vi også fået skærpet vores forståelse for, at udviklingen i verden hænger sammen.

2020 blev første gang i mit liv jeg oplevede så mange ting gå den forkerte vej samtidig! Uligheden, fattigdommen, arbejdsløsheden. De resultater, du kan læse i denne rapport, viser samme virkelighed. Men når krisen bider, ser vi også tydeligt, hvor meget det betyder at have organiseret sig fagligt. Både i Danmark og i andre lande.

Når jeg hører fra 3F's søsterorganisationer, hvordan de – fra et meget svagere udgangspunkt end vores – fik afskærmet deres medlemmer og kollegaer fra krisens værste virkninger, bliver jeg faktisk stolt af samarbejdet og vores indsats. Og i lyset af den historiske krise er det flot at medlemstabet er forholdsvis begrænset.

Nogle steder blev de ramt dobbelt eller tredobbelt. Oven i pandemien kom f.eks. den katastrofale eksplosion på havnen i Beirut, Libanon, langtidsvirkninger af tørke og en statsbankerot i sydlige Afrika, orkanerne og oversvømmelser i Mellemamerika.

Der har udviklet sig et stærkere, mere praktisk samarbejde i arbejdsmarkeds-konsortiet. F.eks. var vi enige om at oversætte og udsende den første danske trepartsaftale om en hjælpepakke og sende den til partnere over store dele af verden. Ikke for at de skulle kopiere den, men for at lade sig inspirere. Og det har de gjort. Rigtig mange steder er de med i trepartsaftaler, task forces ellers andre initiativer, der skærmer arbejderne mod de værste effekter af corona-krisen.

Det har været godt at se, at det er lykkedes at skaffe ny finansiering og nye projekter når vi ikke mente, det var nok i den pulje vi havde gen-

Forord

Af 3F's næstformand
Tina Christensen

nem arbejdsmarkeds-konsortiet. Dermed har vi skaffet mere støtte til fagbevægelsens kamp for ordentlige forhold i andre verdensdele.

Sidste år styrkede vi dette bl.a. ved at indgå i to nye konsortier: Et omkring den Ny Demokratifond som bl.a. skal hjælpe vores søsterorganisationer i EU's naboskabslande mod øst. Og et nyt projekt om erhvervsuddannelser i byggeriet, som vil gøre en forskel for ligestillingen og den grønne omstilling. Vi har også indgået en samarbejdsaftale med ILO om styrkelse af to søsterorganisationers kompetencer til at forhandle overenskomst.

Vi fik også styrket vores samarbejde med politikerne. Vi har deltaget i Udenrigsministerens Forum for fair og bæredygtig handelspolitik, i udviklingsministerens Taskforce om jobskabelse og faglærte uddannelser i Afrika, i en høring om den kommende udviklingspolitik i Folketingets udenrigspolitiske udvalg. Vi har også mødtes med udviklingspolitiske ordførere og både med den tidligere og nuværende minister over en kop kaffe.

Vi overbeviste i den forbindelse udviklingsministeren om, at vi skulle have mulighed for at bruge nogle af de midler vi havde til at støtte de forfulgte uafhængige fagforeninger i Hviderusland.

3F har sagt, at Afrika er vigtig, men det er ikke den eneste vigtige verdensdel. Vi har sagt, at social udvikling og grøn omstilling hænger tæt sammen – 3F og Danmark skal kæmpe for en fair omstilling. Endelig har vi sagt, at arbejdsmarkedet og arbejdstagernes rettigheder skal tages mere alvorligt – ellers går udviklingen den gale vej.

Der er mange hensyn at tage til forskellige interessenter når de næste års udviklingspolitiske strategi fastlægges. 3F er lykkedes med at give politikerne nogle klare budskaber, som vi håber de har lyttet til.

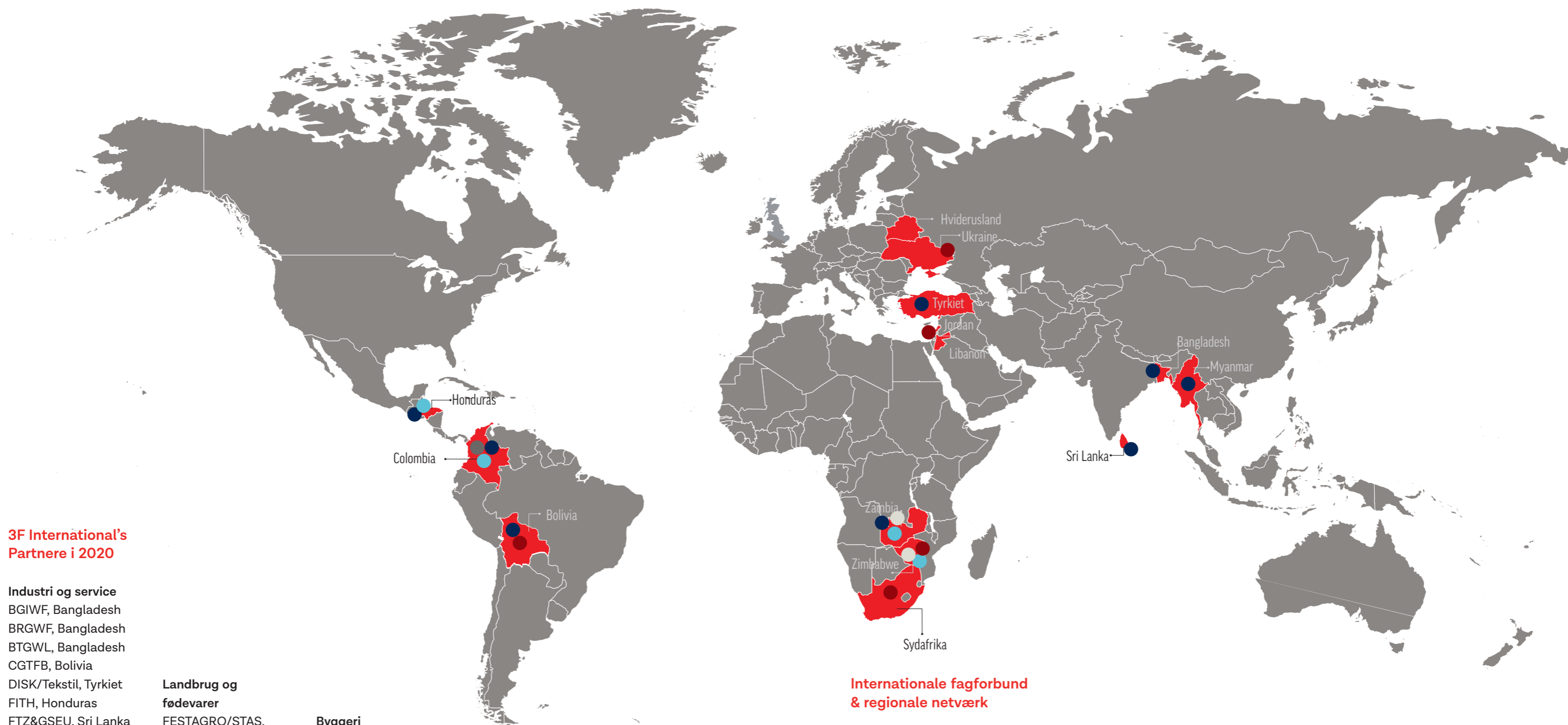
Derfor håber vi også, at en ny fælles ansøgning fra Arbejdsmarkeds-konsortiet i 2021 bliver godt modtaget i udenrigsministeriet.

God læselyst med årsrapporten!

3F Næstformand
Tina Christensen

Her arbejder 3F International i 2020

3F International's Partnere i 2020

Industri og service

BGIWF, Bangladesh
BRGWF, Bangladesh
BTGWL, Bangladesh
CGTFB, Bolivia
DISK/Tekstil, Tyrkiet
FITH, Honduras
FTZ&GSEU, Sri Lanka
IWF, Myanmar
MICS, Myanmar
NGWF, Bangladesh
NUCIW, Zambia
UFGW, Bangladesh
USTI, Colombia

Landbrug og fødevarer

FESTAGRO/STAS,
Honduras
FFAWUZ, Zimbabwe
GAPWUZ, Zimbabwe
NUPAAW, Zambia
SINTRAINAGRO,
Colombia

Byggeri

CSTCB, Bolivia
GTUCW, Jordan
NUBEGW, Zambia
NUM, Sydafrika
PROFBUD, Ukraine
ZCATWU, Zimbabwe

Transport

SNTT, COLOMBIA

Hotel og restauration

HCTAWUZ, Zambia
ZCHWU, Zimbabwe

Internationale fagforbund & regionale netværk

Latinamerika

ITF
IUL-Sukkernetværk
IUL- Drikkevare-netværk
IUL - COLSIBA/Banannetværk

Afrika

BWI

Mellemøsten

BWI
IndustriAll Tekstil
og beklædning

Asien

IndustriAll Tekstil
og beklædning

Det globale arbejdsmarked 2020

Corona-krisen slog historisk hårdt

Faglig leder fra fabriksarbejderforbundet CSTCB på gaden for at protestere mod ulovlige massefyringer i Bolivia. Foto: CSTCB

Corona-nedlukninger og økonomisk krise medførte i løbet af 2020 et tab af arbejdstimer på 8,8 procent svarende til **255 millioner fuldtidsjob**, ifølge ILO. Der er aldrig tidligere registreret et lignende dyk i antallet af arbejdstimer. Det er langt værre end under finanskrisen for 11-12 år siden.

Det er vurderingen fra den Internationale valutafond, at den samlede økonomi skrumpede 3,5 procent.

Det reelle job-tab nåede op på 114 millioner. Arbejdsløsheden steg med 33 millioner i 2020 efter ILO's vurdering. Når arbejdsløsheden steg mindre end jobtabet skyldes det, at mange er tvunget til at finde arbejde i andre sektorer, ikke mindst i den uformelle økonomi. Samtidig har der været en markant nedgang i antallet af arbejdssøgende. Hvordan disse mennesker så skaffer til dagen og vejen registreres ingen steder, men det er sandsynligt at der er en voksende økonomisk afhængighed af andre familiemedlemmer - og at både prostitution og kriminalitet er i stigning.

Nedgangen ramte **brancher og lande** meget forskelligt. Transport, især lufttrafik, turisme, hoteller og restauranter blev ramt hårdt og voldsomt. Underholdningsbranchen, modeindustrien mv. blev også ramt markant, mens der var opsving i brancher som it, e-handel, madudbringning mv. Det er globale tendenser, som også gælder i Danmark.

Geografisk kom de hårdeste tab af job i Latinamerika og de mildeste i Europa. De forskellige krisepakker, der er gennemført - som regel med baggrund i to- og trepartsaftaler,

har reddet mange virksomheder og job. Det endelige resultat er det endnu for tidligt at sige noget om, da vi stadig i skrivende stund befinder os i pandemien og den krise, den har udløst.

Lønmodtagernes indkomsttab var også dramatisk og er anslået til en nedgang på 8,3 procent. Det svarer til 3,7 billioner dollars (23,1 billioner kroner) som udgør hele 4,4 procent af det globale bruttonationalprodukt (BNP).

Arbejderne på det amerikanske kontinent blev også her hårdt ramt med en nedgang på over 10 procent, mens det mindste tab er registreret i Asien og Stillehavsregionen (6,6, procent).

På tværs af sektorer og geografi rammes kvinderne hårdt med et beskæftigelsestab på 5 procent mod 3,9 procent for mænd. I absolutte tal var der flere mænd (80 mio.), end kvinder (64 mio.), der mistede jobbet på baggrund af den fortsat skæve kønsfordeling af arbejdsmarkedet. På tværs af alle regioner er flere kvinder droppet ud af arbejdsmarkedet end mænd.

Generelt blev lavtlønnede og ufaglærte job uforholdsmæssigt hårdt ramt. Det øger risikoen for, at den økonomiske genopretning bliver skæv og vil skabe endnu mere ulighed i de kommende år.

Det har også sat spørgsmålet om **arbejdsløshedsforsikring** på dagsordenen globalt og i en række lande. Flere af 3F's partnere har social sikring på dagsordenen.

Uligheden steg stejlt Mens lønmodtagerne mistede indtægter for 23 billioner, kunne verdens milliardærer forøge deres formuer med 12 billioner kroner. Magasinet Forbes har opgjort det for ca. 2.100 milliardærer, som kun er 0,0004 promille af verdens befolkning. De øgede m.a.o. deres formuer med mere end halvdelen af, hvad lønmodtagerne mistede! Verdensmål nr. 10 virker på den baggrund fjernere end nogensinde.

Hjælpepakkerne og den sociale dialog Hjælpepakker spillede en vigtig rolle for at opretholde beskæftigelse og indkomster. De har afværget tab af mange job og opretholdt en vis indkomst hos en del af arbejderne. Men trods hjælpepakkerne var tabet af arbejdsindtægter

stadig forholdsmæssigt større for unge, kvinder, selverhvervende og kortuddannede.

Pandemien udviklede sig generelt i to bølger globalt set, hvor den seneste toppede kort efter nytår. I alt døde ca. 2 millioner mennesker med virussen, mens det vurderes, at der døde godt 3 mio. børn alene af sult samme år. Der er alarmerende tegn på at underernæring og sult i større omfang er fulgt i kølvandet på nedlukninger og krise mange steder, særligt i Afrika og Asien.

Den politiske udvikling vil nok især blive husket for, at USA slap af med den ekstreme populist Donald Trump og at en gruppe af hans fanatiske tilhængere gik fysisk til angreb på Kongressen. Demokratiet oplevede dog også fremskridt enkelte steder. F.eks. ved valget i Bolivia efter en periode med oprør og afpresning, der førte til Evo Morales-regeringens fald - og en midlertidig regering, hvis politik ville slå de mange fremskridt for de oprindelige folk, arbejdstagerne og de fattige tilbage.

Demokratiet og menneskerettighederne har ikke fået det bedre i 2020. Med enerådende herskere i spidsen for autoritære regimer har mange lande oplevet skærpede overgreb på menneskerettighederne. Populistiske præsidenter eller premierministre i en række lande sætter også respekten for rettighederne på spil. I mange lande har corona-relaterede kriseindgreb og nedlukninger været med til at skabe autoritære og udemokratiske tendenser.

Arbejdstagerrettighederne blev angrebet med stor energi fra højreorienterede regeringer, først og fremmest i Indien (på delstatsniveau) og Indonesien. I mange andre lande møder fagbevægelsen lignende angreb på rettighederne, som Ukraine, Colombia, Brasilien og Libanon. Vi er vidne til historiske angreb på tidligere resultater, bl.a. 8 timers arbejdsdagen, der var arbejderbevægelsens allerførste monumentale sejr. I Indien og flere andre steder har regeringerne sat normalarbejdsdagen op til 12 timer.

Det udløste hvad der nok var **verdenshistoriens største strejke**. Indiens fagbevægelse anslår, at op mod 250 mio. indiske arbejdere deltog

I 2020 var de ti værste lande at være arbejder i: **Bangladesh, Brasilien, Colombia, Egypten, Filippinerne, Honduras, Indien, Kasakhstan, Tyrkiet og Zimbabwe.** (3F arbejder i lande, markeret med rødt).

- 85 % af landene begrænsede strejkeretten.
- 80% af landene hindrede retten til kollektiv forhandling.
- 89 lande hindrede fagforeninger i at blive registreret - mod 86 i 2019
- I 72 % af landene var der ingen eller meget begrænset adgang til et retfærdigt retssystem
- I 61 lande blev arbejdere udsat for vilkårlige arrestationer og tilbageholdelser
- I 51 lande var arbejdere udsat for vold
- I 9 lande blev fagforeningsfolk slået ihjel. Det var Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Honduras, Irak, Filippinerne og Sydafrika.

Industriarbejder-fagforeningen FTZ-GSEU på Sri Lanka protesterer mod angreb på arbejdstager-rettighederne, der er sket i ly af corona-krisen. Foto: FTZ-GSEU.

i strejken d. 26. november. Den var organiseret af 10 fagforbund, og blev efterfulgt af en bondemarch mod New Delhi, som samlede hundrede tusinder.

For syvende år i træk viste den globale fagbevægelses hovedorganisation, ITUCs globale rettighedsindeks tilbagegang for beskyttelsen af og respekten for arbejdstagernes rettigheder.

Mellemøsten og Nordafrika er den værste region i verden for arbejdernes rettigheder. Det skyldes krige og konflikter i Palæstina, Syrien, Yemen og Libyen, men også de restriktive arbejdsmarkedslove, der gør det svært at være fagforening og som stadig omfatter en form for tvangsarbejde, kafala-systemet. Et af landene er Qatar, og skønt forholdene dér har været stærkt kritiseret i forbindelse med fodbold-VM 2022, så er det også et af de få lande, der har forbedret sin placering i indekset med de første forsigtige reformer pga. internationalt pres og samarbejde.

De vigtigste programresultater i 2020

2020 var et år hvor fagbevægelsen over hele verden viste sin kolossale værdi for arbejdere i vanskelige tider. Den sociale dialog var med til at sikre aftaler, der holdt hånden under sundhed, økonomi og beskæftigelse.

- Smittetallet blev begrænset på arbejdspladser mv.
- Jobtabet blev begrænset
- Indkomsttabet blev mindre, bl.a. ved hjemsendelse med suspenderede kontrakter
- Diskrimination mod kvinder blev forsøgt modvirket af fagbevægelsen.

Den største bedrift var måske, at medlemstabet - med nogle markante undtagelser - blev forholdsvis begrænset i et af de værste kriseår i årtier. Det er ikke opgjort hvor stor nedgangen var i beskæftigelsen indenfor de sektorer, hvor 3F's partnere organiserer. Men flere steder lykkedes det at bevare eller endda forbedre organiseringsgraden ved at nedgangen i branchens beskæftigelse blev større end medlemstabet.

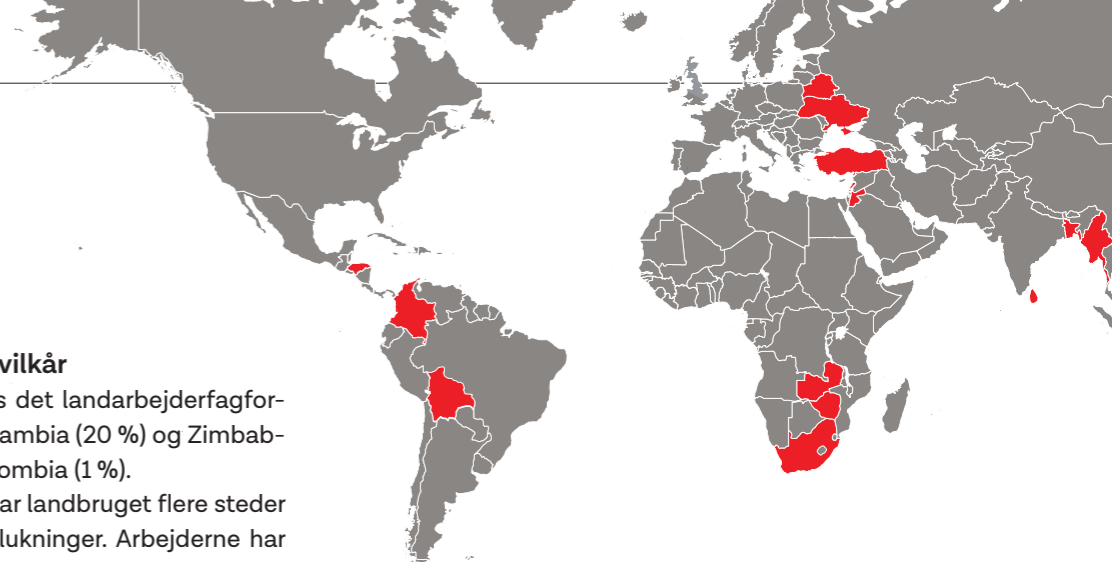
Indsatsen når ud til over en halv million mennesker
3F's indsats nåede gennem partnerne i 2020 ud til 626.000 arbejdere på fire kontinenter og i fem hovedbrancher.

Udvikling på resultatmål i 2020

Indikation på udvikling	2019	2020	Resultat 2020	Resultat %
Medlemstal *)	648.892	626.855	-22.037	-3,4 %
Medlemstal udenfor Europa	571.941	569.479	-12.303	-2,1 %
Kvinder	291.668	282.093	-9.575	-3,3 %
Mænd	357.224	344.762	-12.462	-3,5 %
Kvindelige tillidsfolk	5.396	4880	-516	-9,6 %
Kontingentbetalende medlemmer	431.141	413.533	-17.608	-4,1 %
Udenfor Europa	364.461	357.003	-7458	-2,0 %
Antal overenskomster	1055	821	-234	-22,2 %
Overenskomstdækkede arbejdere	866.150	799.656	-66.494	-7,7 %
Ukraine	45.900	31.000	-14.900	-32,4 %
Asien	82.925	46.692	-36.233	-43,7 %
Antal arbejdsmiljøudvalg	1.066	1.140	74	6,9 %
Arbejdsulykker**)	376	453	77	20,5 %

*) Tallene inkluderer et fagforbund i Bangladesh, NGWF, som ikke har modtaget støtte i en periode, men som fik støtte til krisehjælp under pandemien. Partnere i Hviderusland og de nye partnere indenfor beklædning og tekstil i Tyrkiet og Sri Lanka, er til gengæld ikke med i opgørelsen.

**) Tallet for arbejdsulykker registreres kun af nogle få partnere. Stigningen i antallet afspejler ikke nødvendigvis en forværring af arbejdsmiljøet, men snarere en forbedret registrering.

Medlemsfremgang på svære vilkår

Trods pandemi og krise lykkedes det landarbejderfagforeninger at øge organiseringen i Zambia (20 %) og Zimbabwe (14 %), Honduras (3 %) og Colombia (1 %).

Som leverandør af fødevarer har landbruget flere steder været mindre hårdt ramt af nedlukninger. Arbejderne har passet deres job, så andre kunne få deres mad.

Trods nedlukninger i industrien i Honduras og Myanmar, lykkedes det alligevel to af 3F's partnere at vokse med hhv. 16 og hele 28 procent. I Zimbabwe var der fremgang hos fagforeningen for fødevarerarbejdere. Transportarbejderne i Colombia opnåede 13 procents medlemsfremgang.

At opnå disse resultater under pandemien har krævet innovative måder at kommunikere og organisere på.

Tvunget af manglen på sociale sikringsordninger blev mange søsterorganisationer nødt til at kaste alle kræfter ind på at sikre arbejderne umiddelbare overlevelse. Med hjælp fra 3F uddelte de flere end 13.000 pakker med mad, medicin, og værnemidler til de mest udsatte arbejderfamilier.

Medlemstab hvor krisen bed hårdest

Andre af partnerne blev slået kraftigt tilbage. Ikke mindst bygningsarbejdere i Ukraine, Sydafrika og Bolivia oplevede store medlemstab fordi det konjunkturfølsomme byggeri skrumpede.

I Ukraines tilfælde var medlemstabet så stort, at det påvirker de generelle tal kraftigt. Fagforeningen tabte 10.000 medlemmer svarende til 15 procents tilbagegang. Bygningsarbejderne i Sydafrika, som er medlemmer af fagforeningen for mine-, energi- og bygningsarbejdere, måtte tage en nedgang på hele 31 procent - et tab på ca. 7.300 medlemmer.

Selvom byggeriet er en meget konjunkturfølsom branche, lykkedes det bygningsarbejdernes fagforening i Libanon at vokse medlemsmæssigt. Det skyldes bl.a. de hjælpepakker, der blev uddelt via fagforeningen med støtte fra 3F. Ingen andre tog sig af de arbejdere, der havde fået ødelagt deres hjem af eksplosionen på havnen i Beirut i november måned. Det globale fagforbund, BWI, skaffede bygningsmaterialer til reparation og genopbygning af arbejderne ødelagte boliger, og det bidrog til tilgang af nye medlemmer til fagforeningerne.

Det gik også hårdt ud over hotel- og restauration i sydlige Afrika, som har været lukket fuldstændigt ned. Partnerne i denne branche tabte i alt næsten 6.000 medlemmer - et tab på cirka en fjerdedel.

Det samlede billede af situationen udenfor Europa viser, at 3F's partnere formåede at holde skansen overfor corona-krisen. Tilsvarende var der et næsten uændret antal kontingent-betalende medlemmer udenfor Europa.

Tab af kvindelige medlemmer

Rapporterne viser, at det lykkedes for 3F's partnere at begrænse tabet af kvindelige medlemmer, så det blev en smule mindre end nedgangen blandt mænd. Mens der var en samlet nedgang for mandlige medlemmer på 3,5 procent, var tabet af kvindelige medlemmer 3,3 procent. De overordnede globale tendenser viser, at kvinder blev forholdsvis hårdere ramt af job-tab end deres mandlige kollegaer, men det er ikke tilfældet blandt 3F's partnere.

Der skete et stort fald i antallet af tillidsvalgte på arbejdspladserne, ikke mindst i Asien og Østeuropa. Den samlede nedgang for kvindelige tillidsvalgte er på knap 10 procent. Det skyldes især en nedgang i Asiens tøjindustri. Ser vi kun på Asien, var nedgangen for alle tillidsrepræsentanter på 15 procent, mens den for kvinder var på 19 procent.

Færre overenskomstdækkede

Der var også nedgang i antallet af overenskomstdækkede arbejdere, særligt blandt partnere i Ukraine og Myanmar. Det afspejler dels at det har været svært at (gen)forhandle overenskomster under de lange perioder med nedlukning, dels en nedgang i beskæftigelsen i f.eks. byggeri og tøjproduktion, forårsaget af den økonomiske krise.

Der er ikke præcise oplysninger om nedgangen i beskæftigelsen indenfor disse brancher, men meget tyder på at organiseringsprocenten alt i alt er steget en smule de steder hvor 3F's partnere arbejder, hvilket peger på, at færre af de fagligt organiserede arbejdere har mistet jobbet end dem der står udenfor fagforeningen.

Fremgang for arbejdsmiljøet

Indsatsen for arbejdsmiljøet fortsætter trods fyringer og fabrikslukninger. Under pandemien blev det tydeligt hvor stor værdi det har når arbejdet for sikkerhed og sundhed er organiseret. Antallet af arbejdsmiljøudvalg på arbejdspladserne steg med undtagelse af Mellemøsten. Det blev samlet set en stigning på 7 procent på de arbejdspladser, 3F's partnere har organiseret.

(Det skal bemærkes, at der ikke oprettes arbejdsmiljøudvalg på byggepladserne i Ukraine, kun på centralt hold.)

Situationen i Asien

Arbejdere kæmpede på flere fronter

Det var i Asien, nærmere bestemt Wuhan i Kina, at COVID-19 pandemien startede. Kina kom ret hurtigt ud af den økonomiske nedgang og endte året 2020 med en vækst på et par procent og forventning om en vækst på 8 procent i 2021.

Partnere i Asien, der mest organiserer indenfor den eksportorienterede tøjindustri, blev ramt ualmindeligt hårdt.

Først blev værdikæden ramt fra Kina, fordi råvareforsyningen svigtede. Kort efter svigtede afsætningen i Europa og USA. De store internationale modefirmaer begyndte massivt at opsiges ordrer og tilkendegive, at de ikke ville betale for allerede igangsatte ordrer. Der sås en kædereaktion af panik gennem værdikæderne.

Senere blev de tre asiatiske programlande selv ramt af Covid-19. Der kom fokus på tøjfabrikker som hotspots for smitte. Under transporten til og fra arbejdet, hvor arbejdere står som sild i en tønne, ved indgangen til fabrikken, på vej til kantinen eller til fyraften, hvor der dannes køer, og ofte også i selve produktionslokalerne og særligt langs produktionslinjen, er smitterisikoen stor.

I Bangladesh, Myanmar og Sri Lanka betød drejningen af verdensøkonomien, at hundredtusindvis af, fortrinsvis kvindelige, beklædningsarbejdere pludselig mistede deres faste indkomst og status som forsørgere. I alt er der omkring 5 millioner beskæftiget i tekstil og beklædningssektoren i de tre lande. Alene i Bangladesh, mener man, mistede omkring 350.000 tekstil- og beklædningsarbejdere deres job i 2020.

Bygnings- og brandsikkerhed i Bangladesh på nationale hænder

Accorden for bygnings- og brandsikkerhed, der blev dannet efter Rana Plaza katastrofen i 2013, overdrog i juni måned ansvaret til det nyoprettede RMG Sustainability Council (tøjindustriens bæredygtighedsråd). I modsætning til tidligere sidder den magtfulde arbejdsgiverforening BGMEA nu i bestyrelsen af det ny organ. Det har formelt samme mandat. De kan inspicere fabrikker og kræve sikkerhedsbestemmelserne overholdt, hvis virksomhederne vil sælge deres produkter til de tøjfirmaer, der sammen med det globale fagforbund, IndustriALL skrev under på Accorden.

Det er på den ene side godt, at ansvaret overdrages til parterne i landet, men omvendt er der frygt for opblødning af den skrappe kurs, der har ført til et væsentligt sikkerhedsmæssigt løft på mange af Bangladesh' tøjfabrikker. Det vil kræve stor samarbejdsevne og kapacitet fra fagbundenes side.

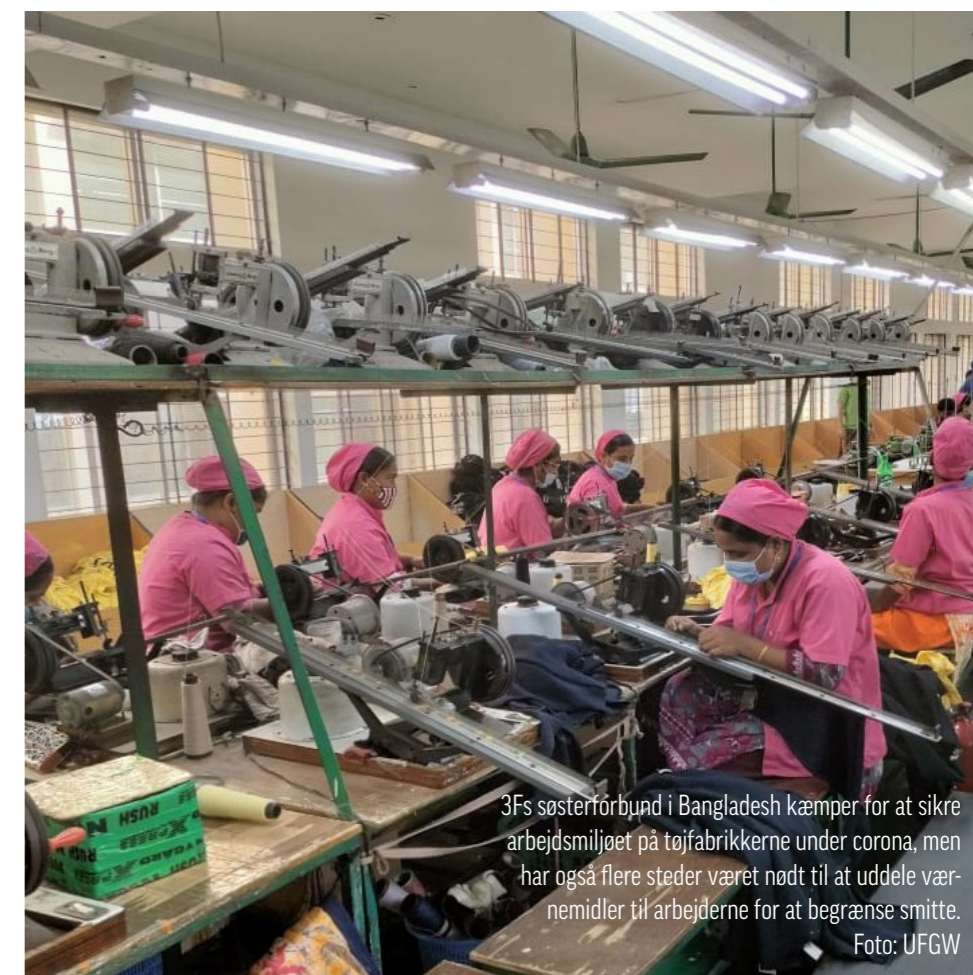
Partnerens indsats har været målrettet:

- At bevare så mange job som muligt i en situation med abrupte forandringer langs værdikæden.
- At sikre overholdelse af lovgivning om fratrædelsesgodtgørelse ved opsigelse.
- På anden måde sikre indkomster til de arbejdere, der rammes af hjemsendelse eller fyring.
- At sikre at arbejdspladsen og transportvejen til og fra arbejde er sikre og hygiejniske så de ikke bliver arnesteder for ny smittespredning.

Formanden for beklædningsarbejderforbundet BRGWF i Bangladesh, Shalauddin Shapon, uddeler sække med ris til arbejdere, der har mistet deres arbejde på grund af corona-krisen.
Foto: BRGWF

F3's søsterorganisation BRGWF's faglige sekretær på arbejde under corona.
Foto: BRGWF

F3's søsterforbund i Bangladesh kæmper for at sikre arbejdsmiljøet på tøjfabrikkerne under corona, men har også flere steder været nødt til at uddele værnemidler til arbejderne for at begrænse smitte.
Foto: UFGW

I Bangladesh, Myanmar og Sri Lanka betød coronakrisen, at hundredtusindvis af, fortrinsvis kvindelige, beklædningsarbejdere pludseligt mistede deres faste indkomst og status som forsørgere.

På trods af smittefare holdt forbundet åbent og hjalp medlemmer, der var blevet fyret eller hjemsendt uden løn.
Foto: BRGWF

Arbejdere sultestrejker foran tvangslukket fabrikk i Bangladesh. Foto: BTGWL

Uddeling af nødhjælp til fabriksarbejdere i Bangladesh. Foto: BRGWF

Foto: UFGW

FTZ-GSEU fandt også tid til at kæmpe for retten til et arbejdsliv uden vold og chikane.
Foto: FTZ-GSEU

Med hjælp fra Fælles Solidaritetsgruppen og 3F kunne industriarbejder-fagforeningen FTZ-GSEU dele mad ud til hjemsendte tekstilarbejdere på Sri Lanka. Foto: FTZ-GSEU.

Udvikling og resultater i Asien 2020

Modstand mod faglig forfølgelse i Myanmar

I Myanmar opnåede 3F's to partnere en god medlemsfremgang i starten af året, men den ene af partnerne blev ramt hårdt af corona-krisen og arbejdsgivernes forfølgelse og fyringer af fagforeningsfolk. Det skyldes, at de først og fremmest organiserer i den eksportorienterede tøjindustri. Det lykkedes dog, med en fortsat indsats, at beskytte et stort antal fagforeningsfolk mod fyringer og få genansat ulovligt fyrede arbejdere.

Flere års indsats for at beskytte fagforeningsmedlemmer mod forfølgelse og fyring har dermed vist sin styrke under krisen. Bl.a. er der indgået en aftale om foreningsfrihed og en procedure for konfliktløsning mellem fagforbundet IWFM, en række internationale tøjfirmaer og deres mere end 100 leverandører i Myanmar, hvoraf mange er kinesisk ejede.

Det er opnået på grundlag af en international aftale mellem 22 store tøjfirmaer, bl.a. BESTSELLER, H&M og Inditex, og det globale fagforbund IndustriALL. Aftalen kaldes ACT og har til formål at arbejde for en løn, der er til at leve af, ved at fremme kollektiv forhandling på brancheplan i de tøjeksporterende lande.

Næste planlagte skridt var indgåelse af en fast aftale om overenskomstforhandlinger med en ambition om at dette aftalestof skulle udvikles til en industrinorm på alle de cirka 600 tøjfabrikker i landet. (Et militærkup 1. februar 2021 spændte ben for denne udvikling).

Organisering og bedre samarbejde i Bangladesh

Mens partnerne i Bangladesh har været hårdt ramt af fabrikslukninger, og deraf lukning af lokale fabriksfagforeninger og mistede medlemmer, har de samtidigt også været i stand til at indsende en række ansøgninger om registrering af nye fagforeninger. Men pga. nedlukning af registreringskontoret hos arbejdsministeriet, har registreringerne ligget stille.

Fagforbundene i Bangladesh arbejder mere sammen end før og arbejder med en plan om at oprette og registrere et fælles forbund (konfederation) frem for at gennemføre sammenlægninger. Det ville give fagbevægelsen på industrimrådet en legal platform, der bedre ville kunne matche de stærke arbejdsgiverforeninger BGMEA og BKMEA i fremtidige forhandlinger. Håbet er på sigt at få forhandlet en brancheoverenskomst.

I det forgangne år har partnerne øvet sig i at skabe bedre fodslag omkring fælles udtalelser, specielt i forhold til lønkomensation ved midlertidig hjemsendelse og arbejdspladsernes foranstaltninger mod COVID-19 smitte. De er også blevet bedre til at repræsentere arbejderne i to-, tre og multilaterale forhandlinger.

Politisk indflydelse i Sri Lanka

I Sri Lanka stod industri- og service arbejdernes fagforening, FTZ-GSEU, i en krisesituation allerede før corona ramte landet. De faste indtægter var hårdt ramt efter nederlag i en stor arbejdskamp og arbejdsgivernes ødelæggelse af fabriksorganiseringen.

De støttes bl.a. af Fælles Solidaritetsgruppe oprettet af 3F afdelingerne i Midtjylland, Randers og Silkeborg. Desuden er det lykkedes at få EU finansiering til et projekt i samarbejde med fagforeningen og en kvindeorganisation, som skal oplyse unge industriarbejdere om deres rettigheder og fremme organiseringen.

Danske kollegaer sikrer nødhjælp til Sri Lanka

Fælles Solidaritetsgruppen fra Jylland kunne heldigvis bygge videre på det gode forhold med kollegaerne i industrifagforeningen FTZ-GSEU på Sri Lanka da pandemien ramte. Erfaringsudveksling om organisering og social dialog har derfor kunnet fortsætte online. Og solidaritetsgruppen kunne give en hjælpende hånd, da anden corona-bølge ramte. Det gjorde det muligt for FTZ-GSEU at levere mad og værnemidler til ca. 1.200 arbejdere og deres familier, som samtidigt også blev oplyst om deres rettigheder.

Gennem dette projekt var det muligt at udanne og støtte lokale organisatorer samt opruste kommunikationen på sociale medier. De opnåede blandt andet at linke til en række Facebook grupper, som arbejderne i industri-zonerne selv har oprettet. Dermed nåede de ud til ca. 45.000 industriarbejdere.

FTZ-GSEU opnåede også øget politisk indflydelse via en plads i den nationale treparts Covid-19 task force, hvor de har talt arbejdernes sag i forhold til beskyttelse af arbejdspladser og indtægter samt adgang til værnemidler og lægehjælp og bedre karantæneforhold. De opnåede bl.a. en arbejdsfordeling og et minimum af indkomst til alle tøjindustriens arbejdere. Desuden opnåede de at få indført en pligt til at oprette sundhedsudvalg på alle arbejdspladserne.

På denne baggrund steg medlemstallet fra 19.230 til over 20.000 og samtidig voksede antallet af kontingentbetalende medlemmer fra 3.000 til ca. 4.100.

Et af de nye solpaneler købt for midler samlet ind af 3F 1. maj 2020 sikrer grøn strøm til lokal afdeling af landarbejdernes fagforening GAPWUZ i Zimbabwe. Foto: GAPWUZ

Situationen i det sydlige Afrika

Corona og kreativitet

Pandemien trækker enorme vekslers på landenes økonomier, som i forvejen var under pres ved indgangen til 2020. De Corona relaterede udgifter tynger, men det er i endnu højere grad de manglende indtægter, som skyldes at landene har været delvist eller helt nedlukkede i lange perioder, der trækker tænder ud. Millioner af arbejdere har mistet deres arbejde og indtægtsgrundlag, og familier har måtte gå fra hus og hjem.

Krisen i det sydlige Afrika blev forstærket af, men ikke forårsaget alene af Corona. Økonomien er gået fra vækst til nedgang og Zambia er teknisk set gået bankerot.

Forskellige klimafænomener har igen ramt hårdt med blandt andet tørke og sult til følge. I flere lande har den politiske stabilitet været udfordret. Det er gået hårdt ud over befolkningen, ikke mindst i Zimbabwe.

Statsbankerot i Zambia

Zambia stod i 2020 i en gældskrise og i slutningen af november røg landet ud over kanten til en statsbankerot, hvilket først og fremmest gav genlyd i den internationale finansverden.

Gældsbyrden bar Zambia rundt på længe inden Covid-19, men pandemien gjorde det værre. En vigtig faktor er et lands gældssammensætning, og store dele af Zambias gæld er til private kreditorer og ikke kun til store finansielle institutioner som Internationale Valutafond (IMF) og Verdensbanken.

Det var de private kreditorer, der i november nægtede de at gå med til en betalingspause for Zambia, og udløste statsbankerotten. Investorerne kunne ikke få oplyst betingelserne for de kinesiske lån og var også utilfredse med en ny skat, de blev pålagt. Kinesiske banker står for cirka en tredjedel af Zambias gæld, ofte på tvivlsomme betingelser.

Det har store konsekvenser for omkring 17 millioner zambiere, som har fået endnu dårligere adgang til sundhedsydelser

F3F's partnere i Zimbabwe har blandt andet uddelt mundbind med slogans for at nå arbejdere med information om forholdsregler og rettigheder under pandemien. Foto: GAPWUZ

og uddannelse. For dem, der har et arbejde, truer arbejdsløsheden, og statsbankerotten betyder, at dagpenge eller anden social sikring er kommet på endnu større afstand.

Omstillingsparate fagforeninger?

Under pandemien har der været stor forskel på fagforeningernes evne til at omstille sig og hjælpe medlemmerne. De store udfordringer med at forsvare medlemmernes interesser i en krisetid, kæmpe for deres tilknytning til arbejdsmarkedet uden at kunne mødes fysisk, er der nogle, der klarer sig bedre end andre.

De fremsynede fagforeninger har taget de sociale medier til sig og bruger dem kreativt og effektivt. De har også benyttet krisen til at organisere på nye innovative måder. Og de har løbet arbejdsgiverne og politikerne på "dørene" for at sikre aftaler til gavn for deres medlemmer. Fælles for mange af de fagforeninger, som klarer sig relativt godt igennem krisen er, at de inddrager ungdommen.

Planteskole i det østlige Zimbabwe. Foto: Carsten Snebjerg/ 3F

Industriarbejder fagforeningen i Zambia uddelte information om Covid-19 og forholdsregler på arbejdspladser. Foto: NUCIW

Corona-kreativitet

Håndteringen af Corona pandemien i det sydlige Afrika har også skabt en bølge af nytænkning, og nye kreative ideer.

Flere af 3F's partnere har for første gang kastet sig over produktionen af info-videoler både i forhold til forebyggelse af Covid-19, men også til at sende budskaber ud til medlemmer, potentielle medlemmer og resten af befolkningen. Dans og sang er en meget udbredt måde at formidle på i store dele af Afrika. Mange af videoerne er derfor blevet lavet som musikvideoer, hvor tillidsrepræsentanter og medlemmer har arbejdet tæt sammen med sangskrivere, kunstnere og kamerafolk.

Flere af 3F's partnere har fået utrolig positive tilbagemeldinger, og de er blevet overrasket over, hvor mange døre til medieverdenen, politikerne og arbejdsgiverne det pludselig har åbnet for dem. De aktive, der har turdet tænke nyt, er blevet belønnet med anerkendelse både indadtil og udadtil.

Udvikling og resultater i Sydlige Afrika 2020

Organisering og medlemsfremgang i landbruget

Landarbejderforbundet i Zimbabwe GAPWUZ voksede med over 5.000 medlemmer i 2020 på trods af tørke, sult og COVID-19.

Den tredobbelte krise bragte befolkningen i en umenneskelig situation. Landets regering slog hårdt ned på alle, der brød Zimbabwes skrappe nedlukning. Selv arbejdere i landbrugssektoren risikerede at få tæsk og blive arresteret, hvis de forsøgte at tage på arbejde. Alligevel lykkedes det GAPWUZ at holde fast i den tætte kontakt til deres medlemmer og gennemføre en storstilet organiserings kampagne med fokus på elementære rettigheder.

Krisen ramte befolkningen i landområderne hårdest. GAPWUZ satsede på at nå ud til så mange landarbejdere som muligt og samtidig prøve at råbe arbejdsgivere og politikere op. Forbundet var i medierne med videoer, de selv fik produceret. Ledelsen stillede op til interviews, og tillidsrepræsentanterne var ude blandt både nuværende og potentielle medlemmer. Budskaberne om overholdelse af arbejdstagerrettighederne, retten til værnemidler i en Corona-tid og retten til mad og arbejde nåede ud over hele landet.

I et udvalgt lokalområde uddelte GAPWUZ med 3F støtte fødevarerhjælp til landarbejderne og deres familier. Det gik over al forventning, og op mod 3.000 personer fik basisfødevarer til en hel måned op til jul. Det fik samtidig den effekt, at arbejdsgiverne gik med til at tage fødevarerhjælp med til den næste forhandlingsrunde med GAPWUZ.

Som en ekstra hjælp til to GAPWUZ regionalkontorer, gik 3F's 1. maj 2020 indsamling til indkøb og opstilling af to solfangeranlæg. Anlæggene sørger nu for bæredygtig grøn strøm til regionalkontorerne, som før kunne være uden strøm i både halve og hele dage. Det faglige arbejde kan nu fortsætte uden afbrydelser. Og medlemmerne kan komme forbi til en god faglig snak, mens deres mobiltelefoner bliver gratis opladet.

Landarbejdernes fagforening i Zambia, NUPAAW, viste også imponerende fremgang. Landbrugssektoren mistede 147.000 jobs på

grund af COVID-19 og stor tilbagegang i eksporten af landbrugsprodukter. Alligevel fik forbundet over 9.000 nye medlemmer svarende til en medlemsstigning på omkring 20 procent.

NUPAAW udnyttede effektivt den nye arbejdsmarkedslovgivning fra 2019. De gennemførte oplysningskampagner rettet mod både arbejdere og arbejdsgivere gennem radiospots. Og de skruede op for den sociale dialog med arbejdsgivere omkring tolkningen af den nye lovgivning. Resultatet blev blandt andet en eksklusiv aftale med Zambias arbejdsgiverorganisation. Den betyder, at mange arbejdsgivere nu samarbejder med forbundet omkring organisering af arbejdere i landbrugssektoren.

Styrket dialog med multinationale selskaber

Industri- og fødevarerforbundet i Zimbabwe FFAWUZ har også udnyttet COVID-19 krisen til at styrke deres organisering. FFAWUZ har kørt arbejdsmiljø kampagner med fokus på COVID-19 beskyttelse. De har været dygtige til at nå arbejdere, som har haft svært ved at forstå den officielle COVID-19 kommunikation fra regeringen. Forbundet har blandt andet brugt de lokale sprog, en masse billeder og illustrationer og mindre tekst. De har været meget opsøgende og fået deres budskaber bredt ud på arbejdspladserne via foldere, mundbind med budskaber, opslag og brug af de sociale medier.

Gennem oplysningsindsatsen har de også forbedret dialogen med mange arbejdsgivere. Det helt store gennembrud kom, da FFAWUZ fik sparket døren op til nogle af de store, multinationale selskaber som Nestlé og UNILEVER, som ellers har været lukket for fagbevægelsen. FFAWUZ blev styrket og set som en autoritet på grund af kampagnearbejdet. Hovedorganisationen ZCTU og regeringen har nu givet forbundet mandat til at udføre inspektion på fødevarer virksomheder af overholdelse af COVID-19 forholdsregler. Forbundet har lagt en strategi for, hvordan de samtidig kan få adgang til vigtige informationer og lave organiseringsarbejde under besøgene. Der er tale om nogen af de største fødevarer virksomheder i landet. Forbundet regner med at kunne organisere et stort antal nye medlemmer i 2021.

Kamp for større jobsikkerhed i turistbranchen

Hotel- og restaurationsforbundet HCTAWUZ i Zambia har kæmpet en hård kamp for medlemmerne i 2020. Branchen har været ekstremt hårdt ramt af COVID-19 og nedlukninger. Turiststrømmen til de største attraktioner i landet som for eksempel Victoria Falls er tørret helt ud. Aber i hobetal har indtaget gader og stræder, hvor der før har været tæt af turister. Men HCTAWUZ har både sikret medlemmer kompensationer

Landarbejder-fagforeningen GAPWUZ uddeler fødevarerhjælp i Zimbabwe. Foto: GAPWUZ

Det har været nødvendigt med mundbind og god afstand når vi har mødetes med partnerne i løbet af året. Møde med bygningsarbejdernes fagforening NUBEGW i Zambia. Foto: 3F

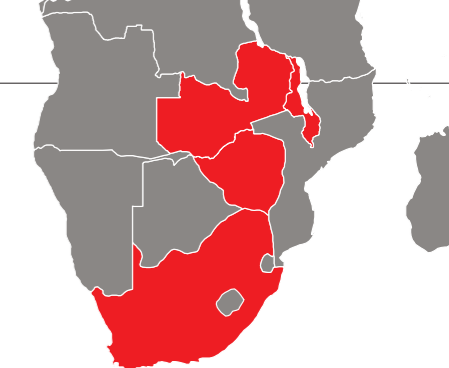
og tilknytning til arbejdsmarkedet ved at aftale hjemsendelse i stedet for firing.

Forbundet har også kæmpet for at få medlemmer i midlertidige ansættelser på permanente kontrakter. Det er lykkedes for HCTAWUZ fordi de har trænet tillidsrepræsentanter i den nye arbejdsmarkedslovgivning fra sidste år. Den fastslår, at løsansatte efter en periode skal tilbydes permanente kontrakter. I alt har forbundet trænet 250 tillidsrepræsentanter trods COVID-19 restriktioner. Det er sket gennem et forløb, som blev gennemført med hjælp fra kollegerne i Zimbabwe på grundlag af en model, som danske tillidsfolk fra en af 3F's solidaritetsgrupper introducerede tidligere. Forbundet skønner, at omkring 2.000 medlemmer har fået gavn af tillidsrepræsentanternes nye færdigheder.

Ungdommen brænder igennem

Det sydlige Afrika kæmper med tårnhøj arbejdsløshed blandt unge, som kun er blevet værre under corona-krisen. Det in-

ternationale bygningsarbejder-forbund, BWI, har satset på at styrke ungdomsarbejdet hos medlemsorganisationerne i det sydlige Afrika. Ungdomslederforløb har sat tilrettelæggelse af kampagner og elektronisk medlemshvervning på dagsordenen. De faglige unge har skaffet nye medlemmer med deres egne organiseringskampagner. Et ungdomsnetværk udveksler nu erfaringer og nye ideer via en WhatsApp gruppe. En gruppe unge fra to fagforeninger i Zimbabwe lavede deres egen musikvideo efter en workshop, hvor de lærte om rap, skrev sange og øvede poetry slam. Innovativt og effektivt. Den færdige musikvideo er blevet set langt ud over deres eget netværk, og den bruges nu af BWI som inspiration for andre unge - også udenfor Afrika.

Situationen i Latinamerika

Organisering værner mod krise og krænkelser

Latinamerika er et af de hårdest Covid-ramte områder i verden. Over en halv million er omkommet, væksten er negativ, millioner har mistet arbejdet, den uformelle sektor vokser, og ulighedens størrelse har sat nye rekorder.

12,5 procent af befolkningen lever nu i ekstrem fattigdom og 34 procent er ramt af generel fattigdom. Millioner, der i løbet af de sidste 10 år kom ud af fattigdommen, er gledet tilbage. Otte ud af ti latinamerikanere lever i dag med indkomster svarende til en tredjedel af mindstelønnen.

Rettigheder forringes i ly af krisen

Flere regeringer har benyttet krisen til at udstede dekretter, som svækker beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder og civilsamfundets råderum. Flere internationale organisationer, som f.eks. FN's Menneskerettighedskomité og Amnesty International, har kritiseret de alvorlige krænkelser af menneskerettighederne i blandt andet Honduras, Bolivia og Colombia.

Mere vold mod faglige og sociale ledere

ILO opfordrede i februar 2021 Colombia til at sikre opklaring af forbrydelserne mod fagbevægelsen. ILO's repræsentation udtrykker dyb bekymring over de fortsatte mord på fagforingsmedlemmer. I perioden fra januar 2019 til marts 2020 blev der registreret 14 mord, 4 mordforsøg, 1 forsvinding, og 198 dødstrusler mod fagforingsfolk. Siden fredsaftalen mellem FARC og den colombianske stat i 2016 har der været 998 angreb på faglige ledere og integritet, heraf 119 mord.

3Fs søsterorganisation, landarbejderfagforeningen SINTRAINAGRO har haft fokus på medlemmernes sundhed under pandemien. Det lykkedes at forhandle en trepartsaftale om arbejdsmiljø på plads i landbruget. Den sikrer bl.a. afstand, afskærmning og værnemidler på arbejdspladsen og i forbindelse med transport.

Foto: SINTRAINAGRO

ILO bekræfter, at der har været et stigende antal massakrer i Colombia, fra 36 i 2019 til 55 i 2020. Selv når disse massakrer ikke har været direkte rettet mod fagligt aktive, så skaber den stigende vold en stemning af frygt, som skader fagforeningernes mulighed for at organisere og frit at udføre deres arbejde.

Sociale protester blusser op igen

Den økonomiske og sundhedsmæssige krise truer den skrøbelige stabiliteten i regionen. Den allerede voksende utilfredshed i landene før pandemien er tæt på at eksplodere efter de mange måneder med restriktioner og nedlukninger. I flere lande er protesterne allerede taget til.

I Honduras er det ikke bare civilorganisationerne der har reageret, en gruppe af parlamentsmedlemmer kræver, at præsidenten, Juan Orlando Hernandez, træder tilbage med øjeblikkelig virkning.

Colombia er verdens farligste land for fagforingsfolk. Gennem årene er over 3.000 blevet myrdet, og det skræmmer mange fra at organisere sig. Hovedorganisationen CUTH's kontor i hovedstaden har stålplader for dørene, panserglass i vinduerne, og lederne må køre i pansrede biler og have livvagter.

I Colombia har civilsamfundet været under stærkt pres, herunder fagbevægelsen, som har måttet se store dele af regeringens forslag om reformer af pensions- og arbejdsmarkedslovgivningen blive gennemført via dekretter. Den "Nationale Strejkekomite", som ledes af de faglige arbejder-

centraler, har været særdeles aktive i forhold til at protestere mod de alvorlige angreb på arbejderne rettigheder, men som følge af covid-restriktionerne har disse aktiviteter primært foregået virtuelt.

Politisk kursskifte?

Midt under den socialøkonomiske krise i Latinamerika spores en opblomstring af en ny venstrefløj alliance. Det viste sig allerede i 2018 med valget af præsident López Obrador i Mexico. Et år senere vandt Alberto Fernández i Argentina og i oktober 2020 vendte "Bevægelsen for Socialisme" (MAS) tilbage til magten i Bolivia med Luis Arce som præsident. Der er dermed tegn på, at Latinamerika igen vil se en styrkelse af en politik som har fokus på social retfærdighed.

Udvikling og resultater i Latinamerika 2020

Erfaringerne fra 2020 viser at det midt under den omfattende krise er lykket at opnå vigtige resultater.

Medlemsfremgang i eksportzonerne

I Honduras voksede Industriarbejderforbundet, FITH, med imponerende 1.324 medlemmer på baggrund af en solid indsats for at skaffe arbejderne deres tilgodehavende løn, forsvare dem mod fyringer, og forebygge smittespredning på arbejdspladserne.

Partnerens vurdering af COVID-nødhjælpen, som blev inkluderet i samarbejdsaftalerne, er meget positiv. Med udbringningen lykkedes det ikke bare at komme nødstedte medlemmer til hjælp. Aktionerne har også været med til at styrke fagforeningernes omdømme, og FITH vurderer f.eks., at uddelingen har været direkte medvirkende til medlemsfremgangen.

Naturkatastrofe og kamp for rettigheder

Oveni en stigende epidemi og økonomisk krise, blev Mellemamerika ramt af endnu en ulykke i november i form af de to tropiske orkaner Eta og Iota. Meget landbrugsjord blev lagt øde af oversvømmelserne og beskæftigelsen dykkede. Landarbejderforbundet FESTAGRO og fagforeningen STAS måtte kæmpe for at komme sig over en nærmest total ødelæggelse af deres kontorer, udstyr, dokumenter og private boliger.

Partnerne formåede alligevel at fortsætte organiseringsarbejdet og lægge pres på frugt-giganten Fyffes for at starte de lovede forhandlinger af overenskomst for melonarbejderne. Endnu engang lykkedes det dog for virksomheden at løbe fra sit ansvar, med henvisninger til sikkerhedsrisiko som følge af covid-krisen. Fyffes' strategi med at forhale processen kan

Solidaritetsarbejde styrker partnerens kapacitet

Solidaritetsgruppen under havnearbejdernes landsklub har i en årrække støttet det latinamerikanske havnearbejdernetværk og medvirket til at udvikle partnerens kapacitet til social dialog.

I december organiserede solidaritetsgruppen en virtuel konference, hvor havnearbejdernetværket i Latinamerika udvekslede erfaringer og forberedte sig på overenskomstforhandlinger i starten af 2021. Det handlede både om overenskomstfornyelsen i Buenaventura, Colombia, og forhandlingen af den første overenskomst i Puerto Quetzal, Guatemala; begge steder med Mærsk ejede APM Terminals.

Netværket har bl.a. kunnet drage nytte af solidaritetsgruppens kontakt til APM Terminals' hovedkontor i Holland og deres CSR-afdeling. En faglig indsats for at undgå COVID smitte udviklede sig f.eks. til en konflikt på APM-terminalen i Buenaventura. Gennem en dialog, som omfattede solidaritetsgruppen og APM Terminals kontoret i Holland, lykkedes det at nå til enighed og få genansat en fyret havnearbejder.

Forhandling om arbejdsmiljøreglement mellem SINTRAINAGRO og repræsentanter fra lokalregeringen i Apartado, Colombia. Foto: SINTRAINAGRO

lade sig gøre pga. et samarbejde med de honduranske myndigheder, hvor bl.a. arbejdsministeriet fuldstændig har svigtet sin forpligtelse til at beskytte menneskerettighederne.

De såkaldte lokale fagforeninger, som er oprettet af Fyffes, opsøger med mellemrum sæsonarbejderne, som mest er kvinder med meget kort skoleuddannelse, for at skræmme dem fra at organisere sig.

Social dialog og krisehjælp

Fagforeningerne i Colombia er for alvor trådt i karakter under coronakrisen. De forsvarede medlemmernes hårdt pressede rettigheder, sikrer deres indkomster og beskytter dem mod COVID-19. De har uddelt „overlevelsespakker“ med fødevarer til hjemsendte og fyrede medlemmer – bl.a. med støtte fra 3F.

Da pandemien tog fat, beordrede regeringen i Colombia en hård nedlukning af landet. Livsvigtige sektorer gik dog fri, herunder landbruget, hvor fagforeningen SINTRAINAGRO bl.a. organiserer arbejderne i banan- og palmeolieplantagerne. Glæden over at beholde jobbet blev dog hurtigt overskygget af bekymringer for helbredet. Mange mente, at de burde lukke arbejdspladserne ned. Fagforeningen tog udfordringen op og gik i dialog med virksomhederne. I samarbejde udarbejdede man detaljerede COVID-19 forholdsregler og arbejdsmiljøudvalgene påtog sig at kontrollere, at de blev overholdt. Der blev

Fabrikarbejdere blokerer indgangen til Arbejdsministeriet i La Paz, Bolivia i protest mod massefyringer i industrien under Corona-nedlukningen. Foto: CGTFB

Landarbejder-fagforeningen samarbejdede med de lokale myndigheder om uddeling af fødevarer til de fattigste arbejdere under corona-pandemiens første bølge i Colombia. Foto: SINTRAINAGRO.

Et samarbejde med virksomheder, stat og kommune har 3F's colombianske søsterorganisation sikret, at ca. 800 unge fra konfliktramte områder har kunnet uddanne sig til et job i bananindustrien. Foto: SINTRAINAGRO

holdt ugentlige evaluering- og opfølgingsmøder, så man kunne løse problemerne, før de kom ud af kontrol. Generelt er aftalerne blevet overholdt, og kun en enkelt gang har fagforeningen måttet true med at standse arbejdet. På den måde er det lykkedes at holde corona-smitten på et meget lavt niveau, og samtidig bevare beskæftigelsen og arbejderne løn.

I Bolivia står Bygningsarbejdernes fagforbund (CSTCB) klar til at få sat gang i to- og trepartsforhandlingerne. Under nedlukningen har forbundet samarbejdet med byggeriets arbejdsgiverorganisation og udviklet et forslag til genaktivering af sektoren. De første møder med den nye regering har allerede været afholdt, og de første aftaler er indgået, hvilket bl.a. betyder, at regeringen så hurtigt som muligt vil betale en akkumuleret gæld til en række byggevirksomheder. Den manglende betaling har haft store konsekvenser for arbejderne, som ikke har fået løn i flere måneder.

Fokus på uddannelse

Både SINTRAINAGRO OG SNTT har i det forgangne år sat fokus på efteruddannelser. SNTT sidder

”Fagforeninger” oprettet af Fyffes, opsøger med mellemrum sæsonarbejderne, som mest er kvinder med meget kort skoleuddannelse, for at skræmme dem fra at organisere sig.

i flere udvalg i det Nationale Institut for Tekniske uddannelser (SENA) og har lagt planer for at sikre uddannelse og certificering af arbejdere indenfor flod-transporten i Colombia. Arbejdet på dette område er i stor udstrækning uformelt. Med uddannelse og certificering vil man samtidig sætte gang i formaliseringen af hundredvis af arbejdere, hvilket bl.a. skal sikre anstændige løn- og arbejdsbetingelser.

I Bolivia har fabriksarbejdernes landsforbund (CGTFB) haft fokus på styrkelsen af organisationens fagforenings-skole. Siden landsforbundets ledere for få år siden besøgte Danmark og blev inspireret af 3F's uddannelsessystemer, er der sket en rivende udvikling. Sidste år deltog mere end 300 medlemmer i skolens kurser og omkring 85% fuldførte. Skolen har indgået aftaler med myndigheder og universiteter for at sikre kvalitet og bæredygtighed. I år vil samarbejdet sætte fokus på uddannelsen af aktive medlemmer i de 9 medlemsforbund. Deltagerne vil blive i stand til at videregive de mest basale grundkurser blandt fagforeningernes medlemmer, og ikke mindst vigtigt, organisere nye medlemmer.

Situationen i Mellemøsten, Nordafrika og Tyrkiet

Sammenhold i en krisetid

Den Internationale Faglige Sammenslutning (ITUC) har igen i 2020 klassificeret Mellemøsten og Nordafrika som verdens værste region for arbejderes rettigheder. I 2020 var både Tyrkiet og Egypten blandt de ti værste lande at være arbejder i.

Arbejdsmarkedet på tværs af regionen er præget af en meget stor andel af migranter og flygtninge. Og de har ingen fundamentale rettigheder. Det traditionelle kafala system betyder, at tvangsarbejde i realiteten er vidt udbredt. Politiske og religiøse modsætninger skaber mistro mellem forbund landene imellem.

Libanon

Libanon er et land i dyb krise. I midten af oktober 2019 udbrod fredelige demonstrationer. Befolkningen var træt af korrupsion, inkompetente politikere og magtkampe mellem religiøse fraktioner. I slutningen af oktober gik Libanons premierminister Saad Hariri af, og først i slutningen af januar 2020 blev en ny regering indsat under ledelse af premierminister Hassan Diab. Den var kraftigt domineret af kristne og shiamuslimske politiske partier, herunder Hizbollah.

Det lykkedes ikke for den nye regering at få taget troværdige skridt til at bekæmpe korrupsion eller COVID-19. Befolkningen gik på gaden igen, og Hassa Diab måtte træde tilbage den 10. august. Han blev efterfulgt af den tidligere diplomat Mustafa Adib. Men den diplomatiske træning rakte ikke til at få samlet en regering, fordi Hizbollah og et andet shiamuslimsk parti forlangte at få kontrol med finansministeriet. Mustafa Adib trådte tilbage den 26. september. Den 22. oktober blev Saad Hariri så udnævnt til premierminister igen. Han har for nylig udtalt til journalister, at der endnu ikke er nogen fremskridt i forhandlingerne om at danne en ny regering.

Den økonomiske krise buldrer stadig derudaf og er blevet forstærket af den politiske uro og COVID-19 krisen. Verdensbanken anslår, at Libanons økonomi skrumpede med over 20 procent i løbet af året og vil forsætte med at skrumpes yderligere 13 procent i 2021. COVID-19 betyder at pengestrømmene ind i landet er stoppet, og det libanesiske pund fortsætter i frit fald. Det går særligt ud over lavtlønnede arbejdere, som bliver betalt i lokal valuta, mens man skal betale i US dollars bare for at få klippet håret. Myndighederne skændes om årsager og løsninger, og uden en fungerende regering bliver der ikke truffet nogen beslutninger.

Ekspllosion i Beirut

Den 4. August 2020 blev Libanon ramt af endnu katastrofe. Et ukendt antal mennesker døde og 300.000 blev hjemløse, da et lager på havnen i Beirut eksploderede. Eksplosionen blev udløst af omkring 2.750 tons ammoniumnitrat fra et forladt skib. Det var blevet opbevaret på havnen i seks år uden særlige sikkerhedsforanstaltninger. Konsekvenserne var nærmest uoverskuelige i et land, der allerede var tæt på total kollaps.

"Folk er desperate. De mangler bolig, og de mangler basale madvarer – såsom brød og mælk til deres børn", fortalte Wassim Rifi, der bor i Libanon og arbejder for det internationale bygningsarbejderforbund, BWI.

Demonstrationerne fik ny næring. Befolkningen var overbevist om, at korrupsion var skyld i, at eksplosionen overhovedet kunne ske. Samtidig bredte frygten for fremtiden sig, og både faglærte og højtuddannede Libanesere med kontakter i Europa, USA og Afrika strømmede ud af landet. Lige efter eksplosionen forlod over 3.000 libanesere hver dag den synkende skude.

Jordan

Jordan fortsætter med at integrere Syriske flygtninge på arbejdsmarkedet. Indtil nu har der kun været et begrænset antal sektorer, syriske flygtninge måtte arbejde i. De fleste har fået arbejdstilladelse indenfor byggeriet og landbruget. I løbet af 2020 åbnede regeringen op for mere fleksible arbejdstilladelser. Det kan blandt andet være med til at sikre faglær-

Foto: iStock

Et ukendt antal mennesker døde og 300.000 blev hjemløse, da et lager på havnen i Beirut eksploderede. Eksplosionen blev udløst af omkring 2.750 tons ammoniumnitrat fra et forladt skib.

te flygtninge ordentlige forhold ved at give dem adgang til jobs i den formelle i stedet for den uformelle økonomi.

Den jordanske regering har blandt andet reageret på COVID-19 krisen med øget fokus på social sikring. Det gælder også for Syriske flygtninge, hvor kun mellem 4 og 8 procent er dækket. Regeringen har med støtte fra ILO startet et program, der skal forbedre social sikring for arbejdere i små og mellemstore virksomheder og enkeltmandsvirksomheder. På bare 6 måneder er næsten 400.000 blevet registreret til at kunne modtage sociale ydelser.

Tyrkiet

Fagbevægelsen i Tyrkiet er under fortsat angreb fra myndighederne. Den 1. maj havde 3F's nye samarbejdspartner, hovedorganisationen DISK/Tekstil planlagt en symbolsk 1. maj march og ceremoni på Taksim pladsen, hvor en massakre på arbejderbevægelsen fandt sted i 1977.

Samme morgen omringede politiet dens hovedkvarter i Istanbul. Den første kvindelige formand i DISK's historie, Arzu Çerkezoğlu, blev taget med på politistationen til afhøring sammen med omkring 25 andre faglige ledere.

Med støtte fra 3F har BWI kunnet hjælpe 2000 migranter og flygtninge i Libanon med fødevarer efter eksplosionen i Beirut. Foto: BWI

Men trods hårde vilkår, fortsætter fagbevægelsen kampen for rettighederne og bl.a. indsatsen for at undgå social dumping i tekstil og beklædningsindustrien.

Udvikling og resultater i Mellemøsten og Tyrkiet 2020

Fælles front efter katastrofen

Efter eksplosionen i august endte 90 procent af Libanons migranter og flygtninge på gaden. Med støtte fra 3F uddelte bygningsarbejdernes internationale forbund, BWI, madraturer til 2.000 migranter og flygtninge. Det blev kombineret med udlevering af byggematerialer til at reparere 41 ødelagte boliger. De to fagforeninger for bygningsarbejdere i Libanon, FENASOL og GSTU, underviste sammen 100 arbejdsløse migranter og flygtninge i blandt andet sikkerhedsforanstaltninger ved arbejdet med at reparere beskadigede huse. I midten af december var husene klar til indflytning. Samarbejdet bragte de to fagforeninger, der tidligere har afvist at samarbejde, tættere på hinanden. Senere i december dannede de fælles front i et møde med sammenslutningen af arbejdsgivere 'Employers Association in North Lebanon'. Resultatet blev en aftale, hvor arbejdsgiverne indvilligede i at støtte fagbevægelsens organisering af lokale, Libanesiske arbejdere og Syriske og Palæstinensiske migranter og flygtninge. Aftalen er et vigtigt skridt mod at sikre ordnede forhold for nogle af de mest udsatte arbejdere. Den forventes underskrevet i 2021.

Faglærte flygtninge i Jordan

Med 3F-støtte fik de første 12 syriske flygtninge i januar 2020 arbejdsstilladelse og svendebrev fra uddannelsescenteret NET i Jordan. Kurset var gennemført i samarbejde med bygningsarbejdernes fagforening, GTUCW.

Midlerne fra 3F's kongresindsamling i 2019 er øremærket en indsats, der bygger videre på de gode erfaringer og videreudvikler GTUCW's samarbejde med den jordanske erhvervsskole for at give syriske flygtninge adgang til teknisk uddannelse og kompetenceafklaring. COVID-19 satte desværre en stopper for indsatsen, så 3F arbejder sammen med

BWI på at finde en løsning, så midlerne kommer ud og arbejde i 2021.

Tættere samarbejde i regionen

Støtten til BWI-netværket i Mellemøsten Nordafrika og Tyrkiet fortsatte i 2020. Resultatet er et stærkere BWI med tættere samarbejde mellem de mange fagforeninger i regionen. På trods af covid-19 restriktioner lykkedes det at afholde flere stormøder. Her diskuterede fagforeningerne blandt andet, hvordan man bedst kunne støtte medlemmerne under pandemien. Det handlede for eksempel om at lægge pres på regeringer og arbejdsgivere for at sikre adgang til mundbind og sprit på arbejdspladsen. I hele regionen har fagforeningerne desuden været aktive i kampen for at ratificere ILO konvention nr. 190 mod vold og chikane på arbejdspladsen.

Fælles aktion mod cementgiganter

Bygningsarbejdernes fagforeninger lagde også fælles strategier for kampen for bedre forhold på det multinationale firma LAFARGE-HOLCIMs cementfabrikker. I Egypten fik fagforeningen, GTUBWW forhandlet en trepartaftale på plads med landets arbejdsministerium og virksomheden, som sikrede ordentlige forhold og rettig-

Som del af genopbygningen efter eksplosionen i Beirut fik 100 arbejdsløse migranter og flygtninge træning i arbejdsmiljø og sikkerhed af de to fagforeninger i byggeriet, FENASOL og GSTU. Foto: BWI

Regionalt BWI netværksmøde for fagforeninger i byggeriet, december 2020. Foto: BWI

heder for 590 cementarbejdere. Det blev BWI's medlemmer enige om at udnytte til en fælles aktionsdag på tværs af regionen i solidaritet med LAFARGE-HOLCIM arbejdere i Jordan.

Ny indsats i Tyrkiet

3F startede i slutningen af året nyt samarbejde med den tyrkiske fagforening DISK tekstil med støtte fra EU's program for demokrati og menneskerettigheder. Der arbejder 500.000 flygtninge fra Syrien på de tyrkiske tøj- og tekstilfabrikker – ofte uden ordentlige forhold. På papiret kan de ikke optage de syriske kollegaer som medlemmer, men de organiserer dem alligevel for at slå for lige vilkår.

3F vil støtte DISK Tekstil i at fremme social dialog. Målet er at forsvare rettighederne for syrere og andre ansatte på fabrikkerne. Der er allerede flere arbejdsgivere, der er villige til at samarbejde om at lave aftaler og få rettigheder ind på fabrikkerne. Desuden er Arbejdsministeriet positivt over for treparts-samarbejdet, som er en del af projektet.

BWIs regionale netværk deltog i kampagnen for arbejdstagerrettigheder på den multinationale cementfabrik LaFargeHolcim i oktober. Foto: BWI

Den fælles indsats omkring genopbygningen af arbejderboliger i Beirut byggede bro mellem de to fagforeninger i byggeriet, FENASOL og GSTU. Møde mellem formændene i september 2020. Foto: BWI

Et renoveret køkken efter genopbygning. Beirut, november 2020. Foto: BWI

3F's søsterorganisation, bygningsarbejderfagforeningen PROFBUD, har i 2020 haft succes med at organisere tårnkranførerne i Ukraine. Organisering af tårnkranførere er strategisk vigtigt for at kunne forhandle om ordentlige vilkår på byggepladserne. Fotos: PROFBUD.

Situationen i Central- og Østeuropa

Fagbevægelsen forfølges

Ukraine

Den begyndende økonomiske stabilisering i Ukraine i 2019 blev slået i stykker af corona-krisen. Det anslås at økonomien skrumpede mere end 7 procent i 2020. Det gik hårdt ud over den konjunkturfølsomme byggebranche og arbejdsløsheden steg fra knap 7,5 procent midt i 2019 til næsten 10 procent midt i 2020.

Året var også præget af kampen om den omfattende og fagforenings-fjendtlig arbejdsmarkedsreform. Der var protester og arrestationer af fagligt aktive specielt i forbindelse med forsøget på at få det berygtede lovforslag nummer 2681 om fagforeninger vedtaget. Hvis lovforslaget vedtages, risikerer det at underminere fundamentet for den ukrainske fagbevægelse. Regeringen har erklæret, at de vil indskrænke samarbejdet med de fagforeninger, der er imod forslaget. I stedet vil den åbne nye mekanismer for social dialog.

Forslaget hindrer reelt organisering på små virksomheder og angriber retten til at organisere sig og til at forhandle kollektivt. Store dele af fagbevægelsens ejendom vil blive konfiskeret, og regeringen vil også fjerne fagbevægelsens ret til automatisk at opkræve medlemskontingent.

Særlige kontrolkommissioner skal være obligatoriske i nye faglige organisationer, hvor arbejdsgivere kan deltage for at overvåge fagforeningens aktiviteter. Og så indeholder lovforslaget en række begrænsninger i fagforeningers ret til at forhandle overenskomster og indgå i social dialog. Ifølge formanden for bygningsarbejdernes fagforening, PROFBUD, er lovforslaget i strid med både ILO-konventioner, EU-direktiver og Ukraines egen forfatning.

Hviderusland

Fagbevægelsen i Europas sidste diktatur spillede en afgørende rolle i kampen mod Lukasjenko regimet i 2020. De betaler prisen med arrestationer, politisk motiverede politieforforskninger og hårde domme til fagligt aktive.

Den 1. januar 2020 vedtog det hviderussiske parlament en ny arbejdslovgivning. Den ny lovgivning fratager arbejdere i landet stort set alle rettigheder og indfører på nogle områder nærmest slavelignende forhold. Tidsbegrænsede ansættelser er blevet standard. Deltidsarbejde under ferie er blevet tilladt og noget arbejdsgivere til hver en tid vil kunne påbyde. Arbejdsgivere har nu ret til at opsige deres ansatte uden varsel og uden saglig grund. Samtidig kan de forhindre arbejdere i at fratræde deres stilling i op til 5 år. Det er også blevet lovligt for arbejdsgivere at overføre og endda udleje sine ansatte til en anden arbejdsgiver. På den måde har arbejdsgiverne fået den samme magt over deres ansatte, som staten havde over arbejdere i det gamle sovjetssystem.

Over hele Hviderusland sluttede befolkningen sig til fagbevægelsens protester hen over sommeren. Det startede i juni måned - blandt andet som en reaktion på regimets håndtering af COVID-19 pandemien, som præsident Lukasjenko kaldte for en 'psykose', mens militærparader og fodboldkampe blev afholdt, som om intet var hændt. Protesten fortsatte efter præsidentvalget den 9. august. Her fik Lukasjenko of-

ficielt 80 procent af stemmerne. Men uafhængige kilder vurderer, at oppositionskandidaten Svetlana Tsikhanovskaja reelt vandt med over 60 procent. Valget blev manipuleret og undertrykkelsen under valgkampen var brutal.

Strejker og massedemonstrationer skyllede hen over landet i månedsvis. Lukasjenko regimets reaktion var brutal. Mange demonstranter blev slået til blods og mindst to døde. I alt er mere end 10.000 blevet arresteret. Fordi den uafhængige fagbevægelse har stået i spidsen for protester mod uretfærdighederne og undertrykkelsen på arbejdsmarkedet i årevis, er hævnaktionerne gået særligt hårdt ud over fagligt aktive. Fagforeningskontorer bliver hyppigt ransaget og aktive medlemmer bliver udsat for trusler og fyringer. Samtidig hagler hårde domme ned over arresterede fagforeningsfolk.

Forskellige aktioner organiseret af bygningsarbejder-fagforeningen PROFBUD mod regeringens forsøg på at forringe arbejdsvilkårene. Fotos: PROFBUD

3F etablerede en følgegruppe med den ukrainske bygningsarbejder-fagforening PROFBUD til faglig erfaringsudveksling med tårnkranførere i Danmark. Foto: PROFBUD

Udvikling og resultater i Central- og Østeuropa 2020

Kamp mod forringelser

I 2020 fortsatte PROFBUD kampen mod regeringens forringelser af den ukrainske arbejdsmarkedslovgivning. Forbundet var en af hovedkræfterne bag de landsdækkende demonstrationer. Samtidig kæmpede de aktivt for at mobilisere støtte fra søsterorganisationer på tværs af Europa. 3F deltog også herhjemme fra. Medlemmer af BAT kartellet var med til at lægge pres på Ukraine med protester foran landets ambassade i København hen over efteråret. Internationale solidaritetsaktioner har gjort en forskel. Ved årsskiftet var lovforslaget ikke blevet vedtaget.

Regeringen skiftede taktik og gik i gang med at indføre de enkelte tiltag stykvis, så kampen fortsætter i 2021.

Over hele landet gik en samlet fagbevægelse på gaden på trods af forsamlingsforbud og trusler om økonomiske sanktioner for både fagforeninger og medlemmer, der deltog i protesterne. I december blev truslerne til virkelighed med arrestationer af fagligt aktive. Det ramte også fagforeninger i byggeriet, og resten af året fik PROFBUD travlt med juridisk støtte til arresterede medlemmer.

Informationskampagne

Samtidig har PROFBUD ydet en imponerende indsats for at fortælle deres medlemmer, offentligheden og de Ukrainske

medier om regeringens reformer. De har gennemført en stor kampagne på sociale medier som Facebook og YouTube, som har skabt stor opmærksomhed. Arbejdet har også været med til at gøre Ukrainske mediefolk til allierede for fagbevægelsen. De forstår nu, hvordan regeringens lovforslag angriber fagbevægelsen og truer arbejdernes rettigheder. Med den viden kan de rapportere kritisk op imod regeringens propaganda.

Medlemstab pga. COVID-19

COVID-19 medførte massive afskedigelser blandt bygningsarbejderne i Ukraine. Det betød et tab af 10.150 medlemmer - eller mere end 15 procent. Samtidig gjorde nye, komplicerede regler for registrering af fagforeninger det svært at organisere nye medlemmer. Alligevel lykkedes det for PROFBUD at registrere 4 nye fagforeninger for kranførere i regionerne Kyiv, Lviv, Odesa, Kharkiv og organisere 320 nye medlemmer. Organiseringen af tårnkranførere er kritisk, fordi de er nøglearbejdere på enhver større byggeplads i Ukraine. Desuden har forbundet tættere kontakt til de hundredvis af nye medlemmer. Fagforeningen har dermed bevaret en stor del af deres styrke som forbund på trods af medlemstabet.

Online faglig uddannelse når langt ud

PROFBUD vendte COVID-19 restriktionerne til deres fordel ved at flytte en stor del af deres arbejde online. Det har givet mere direkte kontakt til medlemmerne. Samtidig har de udviklet online træningsprogrammer og undervist 331 medlemmer i kollektiv forhandling, arbejdsmiljø, sikkerhed på arbejdspladsen og bekæmpelse af vold og diskrimination på arbejdspladsen.

Nyt samarbejde med PROFBUD om fagligt ungdomsarbejde

3F International fik i 2020 godkendt støtte til opbygning af en ungdomsorganisation i bygningsarbejdernes fagforening

i Ukraine. 3F projektet er udviklet i tæt samarbejde mellem PROFBUD, 3F's ungdomskonsulenter og 3F International.

Fagforeningens kongres i september diskuterede ungdomsarbejdet og bakkede op om det nye projekt. De delegerede vedtog udarbejdelsen af en strategi for ungdomsarbejdet.

For 3F er arbejdet med unge fra Ukraine bl.a. vigtigt, fordi det kan forbedre ukrainske arbejderes kendskab til det danske arbejdsmarked og de faglige rettigheder. Bedre arbejdsforhold for unge i Ukraine vil også modvirke, at de udnyttes til social dumping.

3F støtte til søsterorganisationer i Hviderusland

Den danske regering har aktivt arbejdet for at EU, Europarådet, UNESCO og OSCE fordømmer overgrebene på Hvideruslands befolkning og dens rettigheder. Efter dansk pres blev det vedtaget, at EU indfører målrettede sanktioner mod de ansvarlige for overgreb og valgfusk.

Herhjemme pressede 3F på for at få udenrigsministeriet til at godkende, at 3F fortsat kan arbejde for at fremme arbejdstagerrettigheder i Hviderusland. Det lykkedes, og fra oktober kunne 3F derfor genoptage det mangeårige samarbejde med partnere i den uafhængige fagbevægelse.

Arbejdstagerrettigheder og indflydelse på dansk udviklingspolitik

3F International arbejder ikke kun med bestemte geografiske områder, men også på tværs af programmer og partnerskaber.

Et af de vigtigste områder er fremme af respekt og beskyttelse af arbejdstagerrettigheder. Først når arbejderne har mulighed for at bruge deres grundlæggende rettigheder kan de arbejde sig selv ud af fattigdom og elendighed. Det kan ikke lade sig gøre hvis arbejderne er uorganiserede og ingen muligheder har for en ligeværdig overenskomstforhandling.

Kampen for arbejdstagerrettigheder er en tværgående indsats i alle programmer, men i løbet af 2020 har 3F gjort en særlig indsats for at sætte emnet på dagsordenen i forhold til situationen i Hviderusland. Ved møder med politiske ordførere og senere med udviklingsministeren foreslog 3F at man burde kunne støtte de uafhængige fagforeninger i dette land under oprøret mod Lukasjenkos valgsvindel og for demokratiet. Det var ministeren heldigvis enig i.

Der har også været gjort en indsats i Honduras på grund af den særligt vanskelige situation for rettighederne under en korrupt regering og præsident, der nu er officielt inddraget i en narko-kartel-sag i USA, som bl.a. hans bror sidder i fængsel for. Desuden blev der arbejdet politisk på at få tilpasset principperne for en pulje til at forsvare civilsamfundets råderum, så den også kunne målrettes arbejderne rettigheder og fagbevægelsen. Det lykkedes, og 3FI søgte med succes i starten af 2021 til en styrket indsats i Honduras.

3F International's indsats i det danske Initiativ for Etisk Handel (DIEH) fortsatte. Der har været fremgang for medlemstal og økonomi for dette forum, og det er også lykkedes at inddrage andre dele af 3F, bl.a. til at deltage i allianceerne for bæredygtig soja og palmeolie samt bæredygtigt fiskeri.

Gennem dette arbejde har der udviklet sig en dialog med danske virksomheder som bl.a. Coop. Det førte bl.a. til et online møde med den nye – danskfødte – topdirektør for frugt-giganten Fyffes, Helge H. Sparsø. Det handlede om firmaets mangel på respekt for melonarbejdernes rettigheder i Hon-

duras, og han lovede at der ville ske forbedringer under hans ledelse. Som det fremgår af afsnittet om Latinamerika ser det dog ud til, at Fyffes endnu engang er hoppet af kroen. Der er ingen vej uden om at styrke organiseringen på stedet for at presset udefra kan få fat.

Det er også gennem DIEH, at samarbejdet om projektet MYPOD i Myanmar er blevet en realitet. Det har også Syddansk Universitet med i kredsen af partnere. Men pga. konflikt i landet og krisen omkring rohingya-folket blev projektet omdefineret til at støtte op om den positive proces med aftaler mellem parterne om foreningsfrihed og konfliktløsning i landet.

Politisk indsats

I løbet af 2020 har der været et større samarbejde med politikerne for at søge indflydelse og gøre dem opmærksom på 3F's synspunkter i forhold til udviklings- og handelspolitik.

3F's næstformand Tina Christensen er med i Udenrigsministerens Forum for Fair og Bæredygtig handelspolitik, og vil ud fra den platform arbejde for, at arbejdstagernes rettigheder bliver bedre beskyttet.

3F deltog også i udviklingsministerens taskforce for jobskabelse og uddannelse af faglærte i Afrika. Det var en arbejdsgruppe med deltagelse fra DI, Ulandssekretariatet, FH's Ungdom, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Dansk el-forbund, tekniske skoler, Grundfos, Arla m.fl. Task-forcen har produceret en hvidbog med fokus på hvad problemerne er i forhold til at uddanne faglærte i Afrika og et katalog med anbefalinger af, hvad der kan gøres, og ikke mindst, hvad man kan gøre fra dansk side.

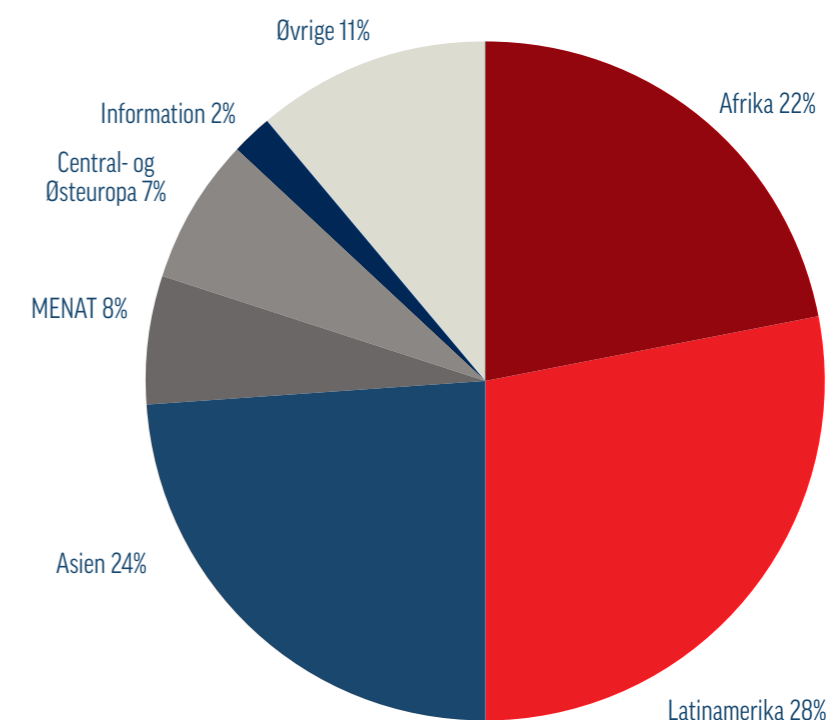
Nøgletal

3F International arbejder primært med Danida-støttede aktiviteter i Afrika, Asien, Latinamerika, Mellemøsten og Central- og Østeuropa. Langt størstedelen kommer fra den strategiske partnerskabsaftale med Udenrigsministeriet via Arbejdsmarkeds-konsortiet, mens midler fra EU og mindre bevillinger fra Udenrigsministeriet gik til konkrete projekter i Tyrkiet, Sri Lanka, og Myanmar.

3F International Finansieringskilder 2020

3F: forbundet, afdelinger, indsamlinger mv.	313.443 DKK
Danida SPA via Arbejdsmarkeds-konsortiet	22.533.333 DKK
EU Sri Lanka	1.152.352 DKK
EU Tyrkiet	1.069.134 DKK
DIEH	71.947 DKK
Total	25.140.209

Udgifter fordelt på indsatsområder og geografi i 2020

Organisation

3F åbner kontor i Colombia

I februar åbnede 3F's nye regionalkontor for Latinamerika i Bogotá, Colombia efter i 30 år at have ligget i Nicaragua. Dermed er den sidste af de planlagte flytninger af regionalkontorerne gennemført. En 3F delegation besøgte i den anledning landet, bl.a. bestående af to afdelingsformænd og 3F's næstformand Tina Christensen, der er politisk ansvarlig for det internationale solidaritets- og udviklingsarbejde.

Delegationen mødtes med den danske ambassadør, senatorer og repræsentanter for 3F, DI, og Ulandssekretariatets samarbejdspartnere. Delegationen medvirkede til en åbningskonference med fokus på social dialog sammen med repræsentanter fra ILO, arbejdsministeriet, arbejdsgiverforeningen og fagbevægelsen. Konferencen demonstrerede et stort behov for social dialog om at finde løsninger på Colombias mange udfordringer. Fra alle sider blev der fremsat håb om, at 3F og Arbejdsmarkedskonsortiet fremover vil kunne bidrage konstruktivt til dette.

Knap var det nye kontor indviet, før Corona-epidemien sendte personalet hjem. Siden marts har det meste af 3F International arbejdet hjemmefra. På de tre regionalkontorer har det medført store udfordringer.

Udviklingsminister Rasmus Prehn debatterede udviklingspolitik og folkeligt engagement på 3F's internationale Solidaritetskonference i september 2020.

Den samlede virkning er, at programkoordinatorene har opholdt sig en stor del af året i Danmark og har måttet udøve distanceledelse med et personale, der ikke kunne bevæge sig så meget ud til partnerne som normalt. Det gav udfordringer og krav om nye løsningsmodeller, som bl.a. virtuel revision med overholdelse af alle internationale standarder.

Investeringen i digital infrastruktur og udviklingen af digitale samarbejdsformer kan ikke erstatte de fysiske aktiviteter, men rummer dog mange nye muligheder for at styrke indsatsen fremover.

Solidaritet i en Corona-tid

Midt i en global pandemi, som alle lande forsøgte at beskytte sig mod selv, var der stort behov for at diskutere med 3F's aktive bagland, hvordan vi kan genoplive den internationale solidaritet og hvordan fagforeninger, arbejdsgivere og regeringer kan bidrage til, at krisebekæmpelsen foregår med respekt for rettigheder og fremmer ordentlige jobs. Det blev temaet for den internationale solidaritetskonference, som bl.a. bød på oplæg fra udviklingsministeren, Dansk Industri, Ulandssekretariatet og IndustriALL.

Trods afstandskrav og begrænsninger på deltagertallet blev konferencen som sædvanligt et højdepunkt af indsigter, debatter, og perspektiver på den faglige kamp.

Nye ansøgninger og bevillinger

I 2020 lykkedes det at opnå godkendelse af adskillige projektansøgninger og få flere mindre tilskud til 3F's internationale arbejde. Det skaffer støtte til søsterorganisationer rundt omkring i verden, men ulempen ved de mindre bevillinger er, at de giver uforholdsmæssigt mere administrativt arbejde.

Ny Demokratifond

I efteråret 2020 udvalgte Udenrigsministeriet det konsortium, der skal administrere Den Ny Demokratifond. Det består af Dansk Kulturinstitut, Dansk Ungdoms Fællesråd, International Media Support, DI og 3F. Ny Demokratifond er en del af Naboskabsprogrammet under Udenrigsministeriet.

Med et budget på 50 millioner for 2020-2022

Officiel åbning af 3F's regionalkontor i Colombia. Ambassadør Erik Høegh og 3F's Næstformand, Tina Christensen, klippede i fællesskab det røde bånd.

skal fonden styrke et demokratisk organiseret civilsamfund og fremme mellemfolkelig erfaringsudveksling og regional netværksdannelse mellem Danmark og de østlige naboskabslande: Armenien, Aserbajdsjan, Hviderusland, Georgien, Moldova, Ukraine. Indsatsen har blandt andet fokus på organisering på arbejdsmarkedet. Her vil 3F samarbejde dels med DI og dels med de globale fagforbund og direkte med søsterorganisationer i de forskellige lande. Fondens har desuden en pulje til at støtte direkte samarbejde mellem organisationer i Danmark og de østlige naboskabslande. Det er en oplagt mulighed for netværk af øst-arbejdere i samarbejde med 3F afdelinger, solidaritetsgrupper mv. at søge til at komme i gang fra denne pulje.

Flere faglærte i Kenya

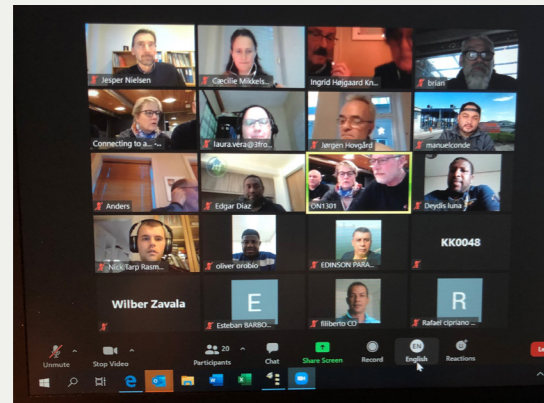
3F fik ved udgangen af 2020 godkendt en Danida bevilling til en treårig indsats for faglærte og jobskabelse i Kenya sammen med fem danske konsortium partnere. Indsatsen vil fokusere på at styrke bygningsarbejdernes fagforening, KBCTFIEU, til at indgå i social dialog om erhvervsuddannelser. Den vil trykprøve den sociale dialog gennem en helt konkret uddannelse på en eller to tekniske skoler i Kenya. Her vil konsortiet støtte parterne i at arbejde sammen om at identificere de kvalifikationer og kompetencer, der bliver brug for i bygge- og anlægssektoren

som følge af den grønne omstilling. Næste skridt er en pilotuddannelse og praktikpladser med ordentlige forhold. Og så vil indsatsen have særligt fokus på at sikre, at flere unge kvinder bliver optaget og gennemfører uddannelsen fri for diskrimination på skole såvel som arbejdsplads.

Det samlede billede af 3F's enkeltprojekter og tilskud udover den strategiske partnerskabsaftale er nu:

- MYPOD-projektet i Myanmar
- EU-projektet i Sri Lanka med industriarbejderne i FTZ-GSEU
- EU-projektet i Tyrkiet med DISK-Tekstil
- Unge i Ukraine projektet med finansiering fra Naboskabskontoret i Udenrigsministeriet
- Ny demokratifond med støtte fra Naboskabskontoret i Udenrigsministeriet
- Jobskabelse og uddannelse af faglærte i Kenya med støtte fra en særlig pulje under Udenrigsministeriet
- Samarbejde med ILO om rådgivning af to søsterorganisationer i Ukraine indenfor metalområdet og søransport. Dette er også støttet af Danida.
- Fiskere fra Filippinerne (finansiering af halvdelen af en undersøgelse om filippinske fiskere i europæisk fiskeri fra "Fond for fiskere" – en fælles fond med arbejdsgiverne).

3F's aktive bagland

Kreativiteten og viljen har været stor til at opretholde kontakt med fagfæller rundt omkring i verden under coronaen. Her holder Havnearbejdernes landsklub zoom-møde med kollegaerne i Colombia og Guatemala for at udveksle erfaringer om overenskomstforhandlinger med APM Terminals.

I 3F findes en guldgrube af erfaringer fra det faglige arbejde, som arbejdstagere i andre lande kan have stor gavn af. Mødet mellem kollegaer fra samme fag eller branche er en af de bedste måder at sikre udveksling af erfaringer mellem landenes fagbevægelser. Derfor inddrager 3F baglandet i sit internationale arbejde så meget som muligt.

Arbejdet foregår på alle niveauer i organisationen:

Forbund: Grupperne i forbundet har egne kontakter og udveksling og er aktive i globale fagforbund indenfor hver deres brancher. Forbundets internationale udvalg er sammensat af forbundets grupper og regionerne.

Regioner: Nogle af de 5 regioner har aktive internationale udvalg med kontakt til afdelingernes solidaritetsarbejde.

Afdelinger: En del 3F afdelinger har internationale udvalg, som arbejder med udveksling og solidaritet, bl.a. direkte udveksling med søsterorganisationer i andre lande.

Brancheudvalg og landsbrancheklubber: Havnearbejdernes landsklub og Brancheudvalget for tekstil, ortopædi og polsters solidaritetsindsats er eksempler på faglige netværk på tværs af grænser.

Solidaritetsgrupper: Solidaritetsgrupper eksisterer inden for eller på tværs af 3F's øvrige

strukturer. Der er omkring 15 aktive solidaritetsgrupper. Deres arbejde er et uvurderligt supplement til udviklingsarbejdet og rådgivningen af partnerne: De udveksler erfaringer med søsterorganisationerne ude, og deltager i informationsarbejdet hjemme, hvor lokale aktiviteter baseret på personlige møder og historier er med til at formidle det internationale arbejde til 3F's medlemmer.

Unge for en Solidarisk Verden: Er studieture arrangeret af 3F International, hvor unge 3F'ere direkte oplever hvordan fagforeningsarbejde foregår i andre lande, hvor de får lejlighed til at udveksle erfaringer med andre unge og selv oplever, hvilken forskel solidariteten gør.

Tillidsrepræsentanter: Arbejdspladser og tillidsrepræsentanter inddrages så meget som muligt i udveksling af erfaringer med tillidsvalgte i udlandet. Der foregår desuden et samarbejde og udveksling med virksomhedernes udenlandske afdelinger eller med arbejdernes repræsentanter hos leverandører eller kunder.

Internationale solidaritetskonferencer: Med ca. et års mellemrum sammenkalder 3F de aktive til erfaringsudveksling og diskussion af solidaritetsarbejdet. Her deltager godt 100 aktive 3F'ere i workshops og diskussioner om resultaterne og måden at gøre arbejdet på. Ofte inviteres gæster fra fagbevægelsen i udviklingslande med til konferencen og indsatsen mod social dumping over landegrænserne kommer til diskussion.

Fagligt rådgiverpanel: Blandt de faglige eksperter i 3F's bagland er der ved at blive etableret et rådgiverpanel, som 3F International kan trække på til kortvarige rådgivningsopgaver i de forskellige regionale programmer.

3F Bjerringbro og Omegn og 3F Søhøjlandet samarbejder, gennem solidaritetsgruppen "Global Kollega", med industriforbundet SIER i Makedonien. Dette fagforening-til-fagforening samarbejde er udbytterigt for begge parter. På årets Solidaritetskonference delte de ud af deres gode erfaringer, blandt andet med uddannelse i organisering og lønforhandling.

Forkortelser

3F	Fagligt Fælles forbund	ILO	International Labour Organisation (FN's arbejdsmarkedsorganisation)
3FI	3F International	ITF	International Transport-workers Federation (globalt fagforbund - transport)
ACT	Action, Collaboration, Transformation. Aftale mellem globale tøjmærker, detailhandel og fagbevægelsen om at forbedre løn og arbejdsforhold i tekstil- og beklædningsindustrien gennem overenskomster på industri-niveau.	ITUC	International Trade Union Confederation (den internationale fagbevægelses hovedorganisation)
BGIWF	Bangladesh Garment and Industrial Workers Federation (tekstil- og beklædningsarbejderforbund i Bangladesh)	IUF/IUL	International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (globalt fagforbund indenfor drikke-fødevarer)
BRGWF	Bangladesh Revolutionary Garment Workers Federation (tekstil- og beklædningsarbejderforbund i Bangladesh)	IWFM	Industrial Workers Federation of Myanmar (industriarbejderforbund, Myanmar)
BTGWL	Bangladesh Textile & Garment Workers League (tekstil- og beklædningsarbejderforbund i Bangladesh)	MICS-Tuf	Myanmar Industries Crafts and Services Trade Union Federation (industriarbejderforbund, Myanmar)
BWI	Building and Wood Workers International (globalt fagforbund - byggeri)	MENAT	Mellemøsten, Nordafrika og Tyrkiet
CISU	Civilsamfund i Udvikling (puljeforvalter af DANIDA-midler til mindre organisationer)	MYPOD	Projekt om produktivitet, organisering, og social dialog i Myanmar
COVID-19	Infektion forårsaget af Coronavirus af varianten SARS-CoV-2 først registreret i 2019	NGWF	National Garment Workers Federation (tekstil- og beklædningsarbejderforbund i Bangladesh)
CSR	Corporate Social Responsibility (virksomheders samfundsansvar)	NUCIW	National Union of Commercial and Industrial Workers (handels-service og industriarbejdernes fagforening i Zambia)
CGTFB	Confederación General de Trabajadores Fabriles de Bolivia (Industriarbejderforbund i Bolivia)	NUBEGW	National Union of Building Engineering and General Workers (bygningsarbejderforbund i Zambia)
CSTCB	Confederación Sindical de Trabajadores en Construcción de Bolivia (Bygningsarbejdernes fagforbund i Bolivia)	NUM	National Union of Mineworkers (nationalt fagforbund for minearbejdere, byggeri og energi i Sydafrika).
DANIDA	Danish International Development Agency (Danmarks udviklingsorganisation)	NUPAAW	National Union of Plantation, Agriculture and Allied Workers (national landarbejderfagforening i Zambia)
DI	Dansk Industri	RMG	Ready Made Garment (konfektionstøj)
DIEH	Dansk Initiativ for Etisk Handel	PROFAPK	Ukrainsk landarbejderforbund
DISK/Tekstil	Tyrkisk Tekstilarbejderfagforening affilieret med DISK (Confederation of Progressive Trade Unions of Turkey).	PROFBUD	Bygningsarbejdernes fagforening i Ukraine
DUF	Dansk Ungdoms Fællesråd	SINTRAINAGRO	Sindicato Nacional de Trabajadores de la Industria Agropecuaria (national landarbejderfagforening i Colombia)
FESTRAGO	Federación de Sindicatos de Trabajadores de la Agroindustria (landarbejderforbund i Honduras).	SNTT	Sindiato Nacional Trabajadores de Rama, Servicios de la Industria del Transporte y Logística de Colombia (transportarbejderfagforening i Colombia)
FFAWUZ	The Food Federation and Allied Workers Unions of Zimbabwe (fødevarerforbund i Zimbabwe)	SPA	Strategisk Partnerskabsaftale med Udenrigsministeriet.
FH	Fagbevægelsens Hovedorganisation	STAS	Sindicato de Trabajadores/as Agrícolas (branchefagforening for landarbejdere i Honduras).
FN	Forenede Nationer	UFGW	United Garment Workers' Federation (tekstil- og beklædningsarbejderforbund i Bangladesh)
FTZ-GSEU	Free Trade Zone - General Services Employees Union (industri og service-arbejderforbund på Sri Lanka).	USTI	Unión Sindical Trabajadores de las Industrias (industriarbejderforbund i Colombia)
GAPWUZ	General Agricultural and Plantation Workers Union (landarbejderfagforening i Zimbabwe)	ZCHWU	Zimbabwe Catering And Hotel Workers Union (hotel- og restaurationsarbejder fagforening i Zimbabwe)
GTUCW	Bygningsarbejder-fagforbund i Jordan		
HCTAWUZ	Hotel, Catering, Tourism and Allied Workers Union of Zambia (hotel- og restaurationsarbejderfagforening i Zambia)		
IndustriALL	Globalt Fagforbund for Industri		

3F international

3F International er 3F's sekretariat for internationalt udviklingsarbejde. Det består af et hovedkontoret i København og satellitkontorer i Asien, sydlige Afrika og Latinamerika.

Følg os på Facebook: 3F International

Læs mere på 3F Internationals hjemmeside:
<https://tema.3f.dk/international>

Gør dig stærkere